

2010. évi ... törvény
az egyes migrációs tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról

I. Fejezet

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról

1. §

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 2. § b) pont bg) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában családtag]

„bg) a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti jogot ténylegesen gyakorló személy,”

2. §

Az Szmtv. 4. § - a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Amennyiben a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot kérelmező a családi kapcsolatot a beutazás engedélyezése érdekében létesítette, a külön jogszabály által meghatározott kedvezmények a kérelmezőre nem alkalmazhatóak.

3. §

Az Szmtv. 7. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti jogot ténylegesen gyakorló személy részére a három hónapot meghaladó tartózkodás a (2) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is engedélyezhető.”

4. §

(1) Az Szmtv 14. § (1) bekezdése b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése esetén, vagy

(2) Az Szmtv 14. § (1) bekezdése a következő c)-d) ponttal egészül ki:

[Az EGT-állampolgár vagy a családtag tartózkodási joga megszűnik, ha]

c) a családi kapcsolat létesítése a tartózkodási jog megszerzése érdekében történt, vagy

d) a tartózkodási jogot igazoló okmány megszerzése érdekében olyan hamis adatot, valótlan tényt közölt, amelyre vonatkozóan a büntetőjogi felelősséget jogerős bírósági ítélet megállapította.”

5. §

Az Szmvtv. 15. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az eljáró hatóság a 14. § (1) bekezdés a), valamint c)-d) pontjában, valamint a (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetekben a tartózkodási jog megszűnését megállapító határozatot hoz.”

6. §

(1) Az Szmvtv. 19. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése esetén, vagy”

(2) Az Szmvtv. 19. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő c)-d) ponttal egészül ki:

[Az állandó tartózkodási jog megszűnik],

„c) ha a családi kapcsolat létesítése a tartózkodási jog megszerzése érdekében történt, vagy
d) ha az EGT állampolgár vagy családtag a tartózkodási jogot igazoló okmány megszerzése érdekében olyan hamis adatot, valótlan ténytet közölt, amelyre vonatkozóan a büntetőjogi felelősséget jogerős bírósági ítélet megállapította.”

(3) Az Szmvtv. 19. § (2) bekezdés helyére a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés a), valamint c)-d) pontjában foglalt esetekben az állandó tartózkodási jog megszűnését az eljáró hatóság határozattal állapítja meg.”

7. §

(1) Az Szmvtv. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemnek helyt adó döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

(2) Az Szmvtv. 20. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem elutasítása, a vízum megsemmisítése, valamint a vízum visszavonása tárgyában hozott döntés ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés tárgyában hozott döntés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.”

8. §

(1) Az Szmvtv. 22. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolást ad ki, amely a kérelem elbírálásáig tanúsítja a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogát. A 8. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása esetén az eljáró hatóság a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolást ad ki, amely a kérelem elbírálásáig tanúsítja, hogy a

harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy tartózkodási jogot igazoló okmány kiállítása iránti kérelmet nyújtott be.”

(2) Az Szmtv. 22. § -a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási kártya kiadása iránti kérelme benyújtásakor az eljáró hatóság a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelete, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet alapján jár el. A magyar állampolgár harmadik országbeli családtagja részére kiadott tartózkodási kártya tároló elemet tartalmaz, mely elektronikus formában tartalmazza a harmadik országbeli állampolgár arcképmását és ujjnyomatát.”

9. §

Az Szmtv. 28. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az eljáró hatóságnak gondoskodnia kell a talált úti okmányok a kiállítás helye szerint joghatósággal rendelkező állam Magyarországra akkreditált külképviseletére történő eljuttatásáról.”

10. §

Az Szmtv. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„ Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag felhagy tartózkodási jogának gyakorlásával, köteles ezt az eljáró hatóságnak bejelenteni, és a tartózkodási jogot igazoló okmányát leadni.”

11. §

Az Szmtv. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § Az e törvény hatálya alá tartozó személyek beutazáshoz és tartózkodáshoz való joga az arányosság elvének betartásával és az érintettnek kizárólag olyan személyes magatartása alapján korlátozható, amely valódi, közvetlen és súlyos veszélyt jelent a társadalom valamely alapvető érdekére, így különösen a közrendre, a köz-, vagy nemzetbiztonságra vagy a közegészségügyre.”

12. §

Az Szmtv. 35. § -a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az e törvényben foglalt tartózkodási feltételek fennállását, valamint a bejelentési kötelezettségek teljesítését az eljáró hatóság ellenőrizheti, amennyiben adat merül fel arra

nézve, hogy e feltételek nem állnak fenn, vagy az érintett a bejelentési kötelezettségének nem tett eleget.

(2) A biometrikus adatokat tartalmazó tartózkodásra jogosító okmány tároló elemének a harmadik országbeli állampolgár azonosítását valamely fizikai tulajdonságának rögzítésével lehetővé tevő módon előállított személyes adatait az eljáró hatóság a személyes adatnak a tároló elemből történő olvasásával kezelheti a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása jogszerűségének és személyazonosságának megállapítása céljából.

(3) Az eljáró hatóság az (2) bekezdésben meghatározott célból rögzített ujjnyomat-adatot kizárólag a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása jogszerűségének és személyazonosítása megállapítása céljából, annak befejezéséig kezelheti, ezt követően haladéktalanul törli.

(4) Az ellenőrzés során az EGT-állampolgárnál vagy a családtagnál talált, más személy részére kiállított és jogtalanul birtokban tartott úti okmányt az eljáró hatóság lefoglalja, és - amennyiben nem indul büntetőeljárás - továbbítja az azt kiállító állam Magyarországra akkreditált külképviseletének.”

13. §

(1) Az Szmtv. 40. § (2) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki

[Az eljáró hatóság kiutasíthatja azt az EGT-állampolgárt vagy azt a családtagot]

„c) akinek beutazása vagy tartózkodása valódi, közvetlen és súlyos veszélyt jelent a Magyar Köztársaság közrendjére vagy köz-, vagy nemzetbiztonságára.”

(2) Az Szmtv. 40. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Korábbi büntetőítéletek önmagukban nem képezhetik a (2) bekezdés c) pontja alapján elrendelt kiutasító döntések meghozatalának alapját.”

14. §

Az Szmtv. 41. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Ha a kiutasítást a 40. § (2) bekezdés c) pontja alapján rendelik el, a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamára az Alkotmányvédelmi Hivatal, illetve a Rendőrség javaslatot tesz.”

15.§

Az Szmtv. a 47. §-t követően a következő 47/A. §-sal egészül ki:

„47/A. § A kiutasítás végrehajtásának biztosítása érdekében az eljáró hatóság az EGT-állampolgár, illetve a családtag úti okmányát elveheti, amely intézkedéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

16. §

Az Szmtv. 48. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság által elrendelt kiutasítást az idegenrendészeti hatóság végzéssel hajtja végre, amellyel szemben végrehajtási kifogás terjeszthető elő.”

17. §

Az Szmtv. a 48. §-t követően a következő 48/A. §-al egészül ki:

„48/A.§ A bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtásának biztosítása érdekében az idegenrendészeti hatóság az EGT-állampolgár, illetve a családtag úti okmányát elveheti, amely intézkedéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

18. §

(1) Az Szmtv. 50. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bírósági és az idegenrendészeti kiutasítást - a 34. §-ban meghatározott tilalom figyelembevételével - a kiutasított személy hatósági kíséretével (a továbbiakban: kitoloncolás) kell végrehajtani, ha vele szemben a bíróság a szabad mozgás és tartózkodás jogának hiányában végleges hatályú kiutasítást alkalmazhatna.”

(2) Az Szmtv. 50. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A bírósági és az idegenrendészeti kiutasítás – a 34. §-ban meghatározott tilalom figyelembevételével - kitoloncolással hajtható végre, ha a kiutasított személy:

- a) szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés büntetésből szabadult, vagy
- b) vele szemben a 40. § (2) bekezdés a) vagy c) pontja alapján rendelték el idegenrendészeti kiutasítást.”

(3) Az Szmtv. 50. § (2)-(3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kitoloncolásról az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozatban, vagy önálló határozatban kell rendelkezni. Bírósági kiutasítás esetén a kitoloncolást a bírósági kiutasítás végrehajtásáról hozott végzésben, vagy önálló végzésben kell elrendelni, amellyel szemben - a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel - jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A kitoloncolást elrendelő határozat, vagy végzés végrehajtásának felfüggesztése nem kérelmezhető.”

19. §

Az Szmtv. 51. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„51. § (1) Az eljáró hatóság a kitoloncolás végrehajtásának biztosítása érdekében őrizetbe (a továbbiakban: kitoloncolási őrizet) veszi azt az EGT-állampolgárt, illetve a családtagot, akinek kitoloncolását az 50. § (1) bekezdése alapján rendelte el. Kiskorút nem lehet kitoloncolási őrizetbe venni.

(1a) Ha a kitoloncolás elrendelésére az 50. § (1a) bekezdése alapján került sor az EGT-állampolgárt, illetve a családtagot az eljáró hatóság kitoloncolási őrizetbe veheti.

(2) A kitoloncolási őrizetet az eljáró hatóság legfeljebb hetvenkét órára rendelheti el, amelyet a kitoloncolási őrizet helye szerint illetékes helyi bíróság a kitoloncolás végrehajtásáig, de alkalmanként legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthat.

(3) A kitoloncolási őrizetet határozattal kell elrendelni, és a közléssel egyidejűleg végre kell hajtani. A kitoloncolási őrizetet azonnal meg kell szüntetni, ha

a) elrendelésének oka megszűnt,

b) nyilvánvalóvá válik, hogy a kiutasítást nem lehet végrehajtani, vagy

c) az elrendeléstől számított három hónap eltelt.”

20. §

Az Szmtv. 54. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bíróság a kitoloncolási őrizetet alkalmanként legfeljebb harminc nappal hosszabbíthatja meg. A kitoloncolási őrizet további harminc nappal történő meghosszabbítását az eljáró hatóság indítványozhatja a bíróságnál úgy, hogy az indítvány a meghosszabbítás esedékességének napját megelőző nyolc munkanapon belül a bírósághoz megérkezzen. A bíróság a kitoloncolási őrizet meghosszabbítására irányuló indítványról haladéktalanul határoz.”

21. §

(1) Az Szmtv. 75. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[A tartózkodás jogszerűségének nyomon követése érdekében az idegenrendészeti hatóság a központi idegenrendészeti nyilvántartás elkülönített részeként az EGT-állampolgárok és a családtagok adatairól a következő résznyilvántartásokat vezeti]

„g) a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgár családtagok nyilvántartása.”

(2) Az Szmtv. 75. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja megszerezte a magyar állampolgárságot, a rá vonatkozó adatokat haladéktalanul törölni kell a 76/B. §-ban meghatározott résznyilvántartásból.”

22. §

Az Szmtv. a 76. §-t követően a következő 76/A-76/B. §-sal egészül ki:

„76/A. § A 75. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti résznyilvántartás a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja arcképmását és ujjnyomatát is tartalmazza.”

„76/B. § (1) Az idegenrendészeti hatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem és a kiadott vízum, illetve vízumot helyettesítő engedély (a továbbiakban e §-ban együtt: vízum) alapján a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag következő adatait kezeli:

a) a természetes személyazonosító adatok;

b) az arcképmás;

c) az úti okmány azonosító adatai;

d) a beutazás célja és a tartózkodás tervezett időtartama;

e) a beutazásához és tartózkodásához szükséges feltételeket igazoló okiratokban szereplő adatok;

f) a vízum kiadása vagy meghosszabbítása iránti kérelem elutasításának, valamint a vízum visszavonásának ténye és azok indoka;

g) a kiadott (meghosszabbított) vízum száma, érvényességi ideje, valamint a területi érvényességére vonatkozó adat;

h) a be- és kiutazás ideje, a határátlépés helye;

i) a szálláshely címe.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokat az idegenrendészeti hatóság vízumkérelem elutasítása esetén annak időpontjától, a kiadott vízum esetén annak érvényességi idejének lejártát, illetve visszavonását követő öt évig kezeli.”

23.§

Az Szmtv. 81. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 75. § (1) bekezdésében meghatározott résznyilvántartásokból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - az igazságszolgáltatási és a büntetőszervek, a nemzetbiztonsági szolgálatok, az adóhatóság, az állampolgársági feladatokat ellátó hatóság, a menekültügyi hatóság, a munkaügyi hatóság a 75. § (1) bekezdés a)-c), és g) pontjában foglalt résznyilvántartásokból a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervnek, az önkormányzat hatósági feladatot ellátó szervének, az okmányirodának, a nyugdíjfolyósító hatóságnak, törvény alapján az abban meghatározott adatkörben és szervek részére, az adatszolgáltatás céljának és jogalapjának megjelölése mellett szolgáltatandó adat.”

Az Szmtv. 81. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A munkaügyi hatóság csak arra a személyre vonatkozó adatot igényelhet a 75. § (1) bekezdés a)-c) és g) pontjában foglalt résznyilvántartásokból, akit a Magyar Köztársaság más elbánásban részesít, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK rendelet 1-6. cikke előír.”

Az Szmtv. 81. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és azokról személyazonosításra alkalmatlan módon a központi idegenrendészeti nyilvántartást kezelő szerv statisztikai célra adatokat szolgáltatathat. A 75. § (1) bekezdés a)-c) és g) pontjában foglalt adatokból a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célú adatkezelés érdekében az adatok személyazonosításra alkalmas módon is átadhatók.”

24.§

Az Szmtv. 86. § (1) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza]

„i) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet alapján kiállított tartózkodásra jogosító okmány biometrikus adatait tartalmazó tároló elemek hitelesítésével foglalkozó hatóságokat.”

25. §

Az Szmtv. 88. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény alapján harmadik országbeli állampolgárokkal szemben elrendelt idegenrendészeti kiutasításokat és a kiutasító határozatok alapján a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett, a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 96. cikke szerinti beutazási és tartózkodási tilalom figyelmeztető jelzéseket (a továbbiakban: SIS jelzés) a kiutasítás végrehajtása előtt vagy a tartózkodási jogot igazoló okmány kiállítása iránti eljárásban - e törvény 33. §-ában foglaltakra is figyelemmel - felül kell vizsgálni. Ha a kiutasítás és a beutazási és tartózkodási tilalom, valamint a SIS jelzés fenntartása aránytalan érdeksérelemmel jár, az idegenrendészeti kiutasítás elrendeléséről hozott határozatot az idegenrendészeti hatóság törölheti.”

26. §

Az Szmtv. 129. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

„d) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet (22. §, 35. §, 76/A. §, 86.§) végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról

27.§

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 1. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdésben meghatározott személyekre, feltéve, hogy nem az Európai Unió valamely tagállamának állampolgárai, a IV. fejezet EK letelepedési engedélyre vonatkozó, valamint a VIII. fejezet hontalan státusz megállapítására és a hontalanok úti okmánnyal történő ellátására vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.”

28. §

A Harmtv. 2. § -a a következő n) ponttal egészül ki:

„n) *dublini rendeletek*: egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet, valamint a valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet;

29.§

A Harmtv. a következő 7/A. §-sal egészül ki:

„7/A. § A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgár, valamint az 539/2001/EK tanácsi rendelet II. mellékletében szereplő harmadik ország állampolgáraként a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó személy – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a 20. § (1) bekezdés szerinti keresőtevékenységet folytathat.”

30. §

(1) A Harmtv. 9. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemnek helyt adó döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

(2) A Harmtv. 9. §- a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem elutasítása, a vízum megsemmisítése, visszavonása, valamint a vízum meghosszabbítása tárgyában hozott döntés ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés tárgyában hozott döntés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.”

31.§

A Harmtv. 18. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A tartózkodási engedély kiadását vagy meghosszabbítását - ha e törvény másként nem rendelkezik - meg kell tagadni, illetve a kiadott tartózkodási engedélyt vissza kell vonni, ha a harmadik országbeli állampolgár]

„b) a tartózkodási jogosultság megszerzése érdekében az eljáró hatósággal hamis adatot, valótlan tény közölt, vagy a tartózkodási cél vonatkozásában az eljáró hatóságot megtévesztette.”

32.§

A Harmtv. 19. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A (10) bekezdésben foglalt kivétellel a családegyesítési célú tartózkodási engedély érvényességi ideje legfeljebb három év, amely alkalmanként legfeljebb három évvel meghosszabbítható.”

33.§

(1) A Harmtv. 21. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Tanulmányi célból tartózkodási engedélyt az a harmadik országbeli állampolgár kaphat, aki a Magyar Köztársaságban akkreditált közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányok folytatása, illetve a felsőoktatási intézmény által szervezett, a tanulmányok folytatását előkészítő képzésben való részvétel érdekében kíván a Magyar Köztársaság területén tartózkodni, és igazolja, hogy a tanulmányok folytatásához megfelelő nyelvismerettel rendelkezik.”

(2) A Harmtv. 21. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tanulmányi célból kiadott tartózkodási engedély érvényességi ideje a (2) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével sem haladhatja meg a kérelmező úti okmányának érvényességi idejét.”

34.§

A Harmtv. 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nemzeti tartózkodási engedély érvényességi ideje legfeljebb öt év, amely alkalmanként legfeljebb öt évvel meghosszabbítható.”

35.§

A Harmtv. 29. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A humanitárius célból kiadott tartózkodási engedély érvényességi ideje

a) az (1) bekezdés a) pontjában foglalt esetben három év, amely alkalmanként legfeljebb egy évvel meghosszabbítható;

b) az (1) bekezdés b) és d) pontjaiban foglalt esetekben egy év, amely alkalmanként legfeljebb egy évvel meghosszabbítható;

c) az (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt esetekben legfeljebb hat hónap, amely alkalmanként legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható;”

36.§

(1) A Harmtv. 30. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kell ellátni azt a harmadik országbeli állampolgárt]

„f) akinek beutazását a törvényben meghatározott feltételek hiányában csak kivételesen, nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből engedélyezik, feltéve, hogy a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodásra jogosító engedéllyel nem rendelkezik;”

(2) A Harmtv. 30. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás érvényességi ideje]

„a) az (1) bekezdés a)-c) pontjában, valamint f)-h) pontjában foglalt esetekben legfeljebb három hónap, amely alkalmanként legfeljebb három hónappal meghosszabbítható;”

37.§

(1) A Harmtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nem kaphat ideiglenes letelepedési engedélyt, nemzeti letelepedési engedélyt vagy EK letelepedési engedélyt az a harmadik országbeli állampolgár]

„b) akinek a letelepedése veszélyezteti a Magyar Köztársaság köz-, vagy nemzetbiztonságát;”

(2) Harmtv. 33. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[Nem kaphat ideiglenes letelepedési engedélyt, nemzeti letelepedési engedélyt vagy EK letelepedési engedélyt az a harmadik országbeli állampolgár]

„d) aki az engedély megszerzése érdekében hamis adatot, valótlan tényt közölt, vagy az eljáró hatóságot megtévesztette.”

38.§

A Harmtv. 41. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a visszairányítás az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott időtartamon belül nem hajtható végre, a harmadik országbeli állampolgár kiutasítása érdekében intézkedni kell. Amennyiben a kiutasításra nem a 43. § (1) bekezdés a)-b) pontja vagy (2) bekezdés d) pontja alapján kerül sor, a harmadik országbeli állampolgárral szemben nem lehet beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelni.”

39.§

(1) A Harmtv. 42. §-t megelőző, „Kötelezés a Magyar Köztársaság területének elhagyására” alcím helyébe a „Kiutasítás és önkéntes távozás” alcím lép.

(2) A Harmtv. 42. § -a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42. § (1) Amennyiben az idegenrendészeti hatóság megállapítja, hogy a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodásra a továbbiakban már nem jogosult, a tartózkodási engedély kérelmét elutasító, vagy a tartózkodásra jogosító okmányát visszavonó határozatában, a harmadik országbeli állampolgárt az Európai Unió tagállamainak területéről kiutasítja. A harmadik országbeli állampolgár a kiutasítással szemben jogorvoslattal a tartózkodási engedély kérelmet elutasító vagy a tartózkodásra jogosító okmányt visszavonó határozattal szembeni jogorvoslat során élhet.

(2) Amennyiben a bíróság főbüntetés helyett vagy mellékbüntetésként kiutasítás intézkedést alkalmaz vagy az idegenrendészeti hatóság megállapítja a harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét, az idegenrendészeti hatóság a végzésében vagy a határozatában a harmadik országbeli állampolgárt az Európai Unió tagállamainak területéről kiutasítja.

(3) Az idegenrendészeti hatóság a kiutasítás elrendelésére hozott határozatban, illetve a bírósági kiutasítás végrehajtására hozott végzésben az önkéntes távozásra a határidőt úgy határozza meg, hogy az a kiutasító határozatnak a harmadik országbeli állampolgárral történő közlésétől számított legalább hetedik, legfeljebb harmincadik napra essen, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár vállalja az ország területének önkéntes elhagyását. A fent említett határidő nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár előbb tegyen eleget a kiutasító döntésben foglaltaknak.

(4) Ha a kiutasított személyes körülményei – így különösen a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodás megelőző hosszú időtartama, mely a kiutazásra történő felkészüléshez szükséges időt a szokásosnál hosszabbá teszi, vagy gyermekeinek ahhoz fűződő érdeke, hogy a közoktatási intézményben folytatott tanulmányaikat ne kelljen alkalmatlan időben megszakítaniuk – indokolják, az idegenrendészeti hatóság – kérelemre vagy hivatalból – az önkéntes távozásra nyitva álló határidőt legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja. Az önkéntes távozásra nyitva álló határidő meghosszabbításáról végzésben kell rendelkezni.

(5) Az önkéntes távozásra nyitva álló határidő meghosszabbítása tárgyában hozott végzés ellen végrehajtási kifogás előterjesztésének van helye.

(6) Az (1)-(5) bekezdésekben meghatározott rendelkezések nem alkalmazhatók, vagy az idegenrendészeti hatóság az Európai Unió tagállamai területe elhagyásának határnapját a kiutasító határozat közlésétől számított hetedik napnál korábbi napra is meghatározhatja, ha

a) a tartózkodási jogosultság megszűnésének oka az, hogy a harmadik országbeli állampolgár kiutasítás, beutazási és tartózkodási tilalom, illetve beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő SIS figyelmeztető jelzés hatálya alatt áll;

b) tartózkodási engedély iránti kérelmét a 18. § (1) bekezdés b)-d) pontja alapján utasította el a hatóság;

c) a harmadik országbeli állampolgár az ország területének önkéntes elhagyását kifejezetten megtagadja, vagy más alapos ok miatt feltehető, hogy a kiutasító döntésnek nem fog eleget tenni;

d) magyarországi tartózkodása veszélyezteti a közrendet, a köz-, vagy nemzetbiztonságot.

(7) Ha az idegenrendészeti hatóság a kiutasító határozatában a kiutasítás kitoloncolással történő végrehajtásáról rendelkezik, az önkéntes távozásra határnapot nem határoz meg.”

40.§

A Harmtv. 43. § -a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43.§ (1) Az idegenrendészeti hatóság önálló beutazási és tartózkodási tilalmat rendel el azzal az ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodó harmadik országbeli állampolgárral szemben,

- a) akinek a beutazására és tartózkodására vonatkozó tilalom érvényesítésére a Magyar Köztársaság nemzetközi jogi kötelezettséget vállalt, vagy
 - b) akinek a beutazására és tartózkodására vonatkozó tilalom érvényesítéséről az Európai Unió Tanácsa döntött;
 - c) akinek a beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti;
 - d) aki a magyar állam által számára megtérítési kötelezettséggel megelőlegezett költséget nem térítette vissza;
 - e) aki a kiszabott helyszíni bírságot, szabálysértési bírságot vagy a közúti közlekedésre irányadó szabályok megszegése miatt kiszabott közigazgatási bírságot az előírt határidőig nem fizette meg, illetve annak behajtására nincs lehetőség vagy sikertelen volt.
- (2) Az idegenrendészeti hatóság – az e törvényben meghatározott kivétellel – idegenrendészeti kiutasítást rendel el azzal a harmadik országbeli állampolgárral szemben,
- a) aki jogellenesen lépte át a Magyar Köztársaság államhatárát, vagy azt megkísérelte;
 - b) aki az e törvényben meghatározott tartózkodási feltételeket nem teljesíti;
 - c) aki az előírt munkavállalási engedély vagy az e törvényben előírt engedély nélkül folytatott keresőtevékenységet;
 - d) akinek a beutazása és a tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti vagy veszélyezteti, vagy
 - e) akinek a beutazása és tartózkodása a közegészséget sérti vagy veszélyezteti.”

41.§

A Harmtv. 44. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 43. § (1) bekezdés a)-b) pontja alapján önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartama az elrendelés alapjául szolgáló kötelezettség vagy tilalom időtartamához igazodik. A 43. § (1) bekezdés c)-e) pontja alapján önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az elrendelő idegenrendészeti hatóság határozza meg, amely legfeljebb három évre rendelhető el, és alkalmanként legfeljebb további három évvel meghosszabbítható. A beutazási és tartózkodási tilalmat haladéktalanul törölni kell, ha az elrendelésének oka megszűnt.”

42.§

(1) A Harmtv. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az a harmadik országbeli állampolgár, aki

- a) bevándoroltként vagy letelepedettként tartózkodik a Magyar Köztársaság területén,
 - b) bevándorolt vagy letelepedett harmadik országbeli állampolgárral házassági vagy családi életközösségben él, és tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
 - c) családi kapcsolatára tekintettel tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- csak akkor utasítható ki, ha további tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet súlyosan sérti.”

(2) A Harmtv. 45. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az idegenrendészeti hatóság az eljárás jogerős befejezéséig eltekinthet a kiutasítás elrendelésétől, ha a Magyar Köztársaság területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedélyének vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyének meghosszabbítása folyamatban van.”

(3) A Harmtv. 45. §-a a következő (8)-(9) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az Európai Unió tagállama által kiadott, a tagállam területén tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár csak akkor utasítható ki, ha

a) az idegenrendészeti hatóság írásbeli felszólítása ellenére a Magyar Köztársaság területét haladéktalanul nem hagyta el, vagy

b) a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodása a nemzetbiztonságot, a közbiztonságot vagy a közrendet sérti.

(9) Ha az idegenrendészeti hatóság a (2)-(5) bekezdésben meghatározott okokból a harmadik országbeli állampolgár kiutasításától eltekint, és a harmadik országbeli állampolgár nem rendelkezik a tartózkodás törvényi feltételeivel, az idegenrendészeti hatóság humanitárius tartózkodási engedéllyel látja el.”

43.§

A Harmtv. a 45. §-t követően a következő 45/A. §-sal egészül ki:

„45/A. § (1) A 43. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően, az idegenrendészeti hatóság nem utasítja ki azt a harmadik országbeli állampolgárt, akit más schengeni állam hatósága határozatával

a) a nemzetbiztonság vagy a közbiztonság súlyos és tényleges megsértése vagy veszélyeztetése,

b) a határozatot hozó állam törvénye alapján legalább egy évi szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetéséért kiszabott bírósági ítélet,

c) súlyos bűncselekmény elkövetésének gyanúja, vagy

d) a külföldiek beutazására vagy tartózkodására vonatkozó jogszabályok súlyos megsértése miatt utasított ki.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kiutasítási határozatot az idegenrendészeti hatóság az abban foglaltaknak megfelelően, e törvény rendelkezései alapján végrehajtja.”

44.§

(1) A Harmtv. 46. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kiutasítást elrendelő határozatnak tartalmaznia kell:

a) a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát,

b) annak az államnak a megnevezését, ahová a kiutasítás végrehajtása történik,

c) az Európai Unió tagállamainak területéről történő önkéntes távozás teljesítésének határnapját,

d) figyelmeztetést arra, hogy ha a harmadik országbeli állampolgár a kiutasításnak önként nem tesz eleget, az idegenrendészeti hatóság kitoloncolja, és

e) az arcképmás készítésének, valamint az ujjnyomat rögzítésének tűrésére vonatkozó kötelezettség előírását.”

(2) A Harmtv. 46. § (3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bíróság a határozatot megváltoztathatja.”

(3) A Harmtv. 46. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A jogerős kiutasítást, valamint a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az útlevelebe be kell jegyezni. A bejegyzéstől el lehet tekinteni, amennyiben a külföldi önkéntes hazatérési program keretében hagyja el az országot.”

45.§

A Harmtv. 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„47. § (1) Az idegenrendészeti kiutasítással együtt - ha e törvény másként nem rendelkezik - beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni, ha az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgár kitoloncolását rendelte el.

(2) Az idegenrendészeti hatóság a beutazási és tartózkodási tilalmat önálló határozattal rendeli el, ha a harmadik országbeli állampolgár kitoloncolását a 65.§ (1) bekezdés d) pontja alapján rendelte el.

(3) A beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő önálló határozat ellen a harmadik országbeli állampolgár fellebbezést terjeszthet elő. A határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye. A fellebbezés a határozat közlésétől számított huszonnégy órán belül az elrendelő idegenrendészeti hatóságnál terjeszthető elő. Az idegenrendészeti hatóság a fellebbezést az ügy irataival együtt haladéktalanul megküldi a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságnak, mely a fellebbezést öt munkanapon belül bírálja el.

(4) Az idegenrendészeti hatóság a 43. § (2) bekezdésében meghatározott kiutasítási okok alapján elrendelt kiutasítás esetén beutazási és tartózkodási tilalmat rendelhet el a jogsértés jellegére és súlyára, a harmadik országbeli állampolgár személyes körülményeire, ismételt beutazásának és tartózkodásának a közrendre, a közbiztonságra vagy a nemzetbiztonságra jelentett veszélyére figyelemmel.

(5) A kiutasítással együtt vagy az önálló határozatban elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát években kell meghatározni, és – a (6) bekezdésben foglalt kivétellel – legfeljebb öt évre kell elrendelni.

(6) A beutazási és tartózkodási tilalom legfeljebb tíz évre rendelhető el, ha a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása a Magyar Köztársaság területén a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

(7) A kiutasítás miatt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az Európai Unió tagállamai területének elhagyásának napjától, vagy ha ez nem ismert, az erre meghatározott határnaptól kell számítani.

(8) A beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló harmadik országbeli állampolgár csak az elrendelő hatóság külön engedélyével utazhat be a Magyar Köztársaság területére.

(9) A beutazási és tartózkodási tilalmat az idegenrendészeti hatóság – hivatalból vagy kérelemre – visszavonhatja ha,

a) a harmadik országbeli állampolgárral szemben a 47. § (2) bekezdése alapján került sor kiutasítással együtt beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére és a harmadik országbeli állampolgár bizonyítani tudja, hogy a kiutasító határozatnak teljes mértékben eleget téve elhagyta az Európai Unió tagállamainak területét, vagy

b) további fenntartása az elrendelésére okot adó körülmények jelentős megváltozására figyelemmel nem indokolt.”

46.§

A Harmtv. a 48. §-t követően a következő 48/A-48/C. §- sal egészül ki:

„48/A. § (1) Ha a harmadik országbeli állampolgár kiutasítására irányuló idegenrendészeti eljárás során arra utaló tény merül fel, hogy a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei állnak fenn, és a harmadik országbeli állampolgár a menedékjogi törvény szerinti elismerés

íránti kérelmet nem terjesztett elő, az idegenrendészeti hatóság kezdeményezi a menekültügyi hatóságnál, hogy a dublini eljárást folytassa le, és annak befejezéséig az idegenrendészeti eljárást felfüggeszti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárást felfüggesztő végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

„48/B. § (1) Ha a dublini rendeletek alapján valamely a dublini rendeleteket alkalmazó állam a kérelmező visszavételére köteles, a menekültügyi hatóság a harmadik országbeli állampolgár visszaadásáról végzéssel dönt.

(2) A visszaadásról rendelkező végzéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(3) A felülvizsgálati kérelmet a végzés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak.

(4) A felülvizsgálati kérelemről a bíróság – a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül – nemperes eljárásban, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az eljárásban személyes meghallgatásnak nincs helye. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(5) A bírósági felülvizsgálat során a visszaadásról rendelkező végzés végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelemnek a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya.”

„48/C. § (1) Ha a dublini eljárás a harmadik országbeli állampolgár visszaadásával zárul, az idegenrendészeti eljárást a visszaadás időpontjában meg kell szüntetni.

(2) Az eljárást megszüntető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

47. §

A Harmtv. 49. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság által elrendelt kiutasítást az idegenrendészeti hatóság végzéssel hajtja végre, amellyel szemben végrehajtási kifogás terjeszthető elő.”

48. §

A Harmtv. 52. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben a kiutasított ugyanazon ítélet végrehajtása kapcsán egy alkalommal közvetlenül kérelemmel fordulhat a büntetés-végrehajtási bíróhoz a kiutasítási akadály megállapítása érdekében. Ha a kiutasított a büntetés-végrehajtási bíróhoz címzett kérelmét az idegenrendészeti hatósághoz nyújtja be, azt - az idegenrendészeti hatóság véleményével kiegészítve - haladéktalanul meg kell küldeni a büntetés-végrehajtási bírónak.”

49. §

(1) A Harmtv. 53. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A többszöri eljárás megakadályozása, valamint a személyazonosság megállapítása céljából a kiutasítást előkészítő őrizetet, az idegenrendészeti kiutasítást, a kijelölt helyen való tartózkodást, valamint az idegenrendészeti őrizetet elrendelő, illetve a bírósági kiutasítást

végrehajtó hatóság rögzíti a harmadik országbeli állampolgár arcképmását, valamint ujjnyomatát.”

(2) A Harmtv. 53. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A kishatárforgalmi engedély, a tartózkodási engedély, az ideiglenes-, a nemzeti- és az EK letelepedési engedély kérelmezésekor, valamint a 29. § (1) bekezdés a)-b) és d)-f) pontjai szerinti humanitárius tartózkodási engedély kiadásakor a hatóság a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet alapján jár el. A felsorolt engedélyek tároló elemet tartalmaznak, melyek elektronikus formában tartalmazzák a harmadik országbeli állampolgár arcképmását és ujjnyomatát.”

50.§

A Harmtv. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. § (1) Az idegenrendészeti hatóság a kitoloncolás vagy a dublini eljárásban történő átadás vagy visszaadás (a továbbiakban: átadás) végrehajtásának biztosítása érdekében idegenrendészeti őrizetbe veheti azt a harmadik országbeli állampolgárt, aki

a) a hatóság elől elrejtőzött, vagy a kitoloncolás vagy az átadás végrehajtását más módon akadályozza;

b) a távozást megtagadja, vagy más alapos ok miatt feltehető, hogy a kiutasítás vagy az átadás végrehajtását késlelteti vagy megghiúsítja (szökés veszélye);

c) a kötelező tartózkodásra kijelölt helyen az előírt magatartási szabályokat súlyosan vagy ismételten megsértette;

d) a számára előírt megjelenési kötelezettségét felszólításra sem teljesítette, és ezzel akadályozza az idegenrendészeti vagy a dublini eljárás lefolytatását;

e) szándékos bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetésből szabadult.

(2) Az idegenrendészeti őrizetnek az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alapján történő elrendelése előtt az idegenrendészeti hatóság mérlegeli, hogy a kitoloncolás, vagy az átadás végrehajtása a 50. § (2) bekezdésben vagy a 62. § (1) bekezdésben foglaltak alkalmazásával biztosítható-e.

(3) Az idegenrendészeti őrizetet határozattal kell elrendelni és azt a közléssel egyidejűleg végre kell hajtani.

(4) Az idegenrendészeti őrizet legfeljebb hetvenkét órára rendelhető el, amelyet az őrizet helye szerint illetékes helyi bíróság a harmadik országbeli állampolgár kitoloncolásáig vagy átadásig, alkalmanként legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthat.

(5) Az idegenrendészeti őrizet hat hónap elteltével további legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható, ha a kiutasítás végrehajtása minden szükséges intézkedés megtétele ellenére azért tart tovább hat hónapnál, mert

a) az érintett harmadik országbeli állampolgár nem működik együtt a hatósággal, vagy

b) a kitoloncoláshoz szükséges okmányok beszerzése a harmadik országbeli állampolgár származási országának, vagy az őt visszafogadási egyezmény alapján visszafogadni vagy egyébként befogadni köteles állam hatóságainak eljárása miatt elhúzódik.

(6) Az idegenrendészeti őrizetet meg kell szüntetni, ha

- a) a kiutasítás vagy átadás végrehajtásának feltételei biztosítottak;
- b) nyilvánvalóvá válik, hogy a kiutasítást vagy átadást nem lehet végrehajtani;
- c) az őrizet elrendelésétől számítva hat hónap, vagy az (5) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén tizenkét hónap eltelt.

(7) A (6) bekezdés c) pontjának alkalmazásában az őrizet időtartamába a kiutasítást előkészítő őrizet időtartama is beleszámítandó.

(8) Az idegenrendészeti őrizet (6) bekezdés b) és c) pontja alapján történő megszüntetése esetén az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgár számára kötelező tartózkodási helyet jelöl ki.”

51.§

A Harmtv. 56. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„56. § (1) Kísérő nélküli kiskorú harmadik országbeli állampolgárral és kiskorú gyermekkel rendelkező családdal szemben, a gyermek mindenek felett álló érdekét elsődlegesen figyelembe véve, idegenrendészeti vagy kiutasítást előkészítő őrizet (a továbbiakban együtt: őrizet) csak végső intézkedésként legfeljebb harminc napra rendelhető el, ha az idegenrendészeti hatóság megállapítja, hogy az őrizet elrendelésének célja a 50. § (2) bekezdésében vagy a 62. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával nem biztosítható.

(2) Ha a korábban őrizet hatálya alatt állt harmadik országbeli állampolgárral szemben új ténybeli alapon idegenrendészeti eljárás indul, az őrizet időtartamába nem számít bele a korábbi eljárás során elrendelt őrizet időtartama.

(3) Az őrizetet azonnal meg kell szüntetni, ha elrendelésének oka megszűnt.”

52.§

(1) A Harmtv. 57.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az őrizetet elrendelő határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.”

(2) A Harmtv. 57.§ (5)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A bíróság döntése alapján az elmulasztott intézkedést pótolni kell, illetve a jogsértő állapotot meg kell szüntetni.

(6) A bíróság a kifogást nyolc napon belül bírálja el.”

53. §

A Harmtv. 60. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az őrizetet elrendelő hatóság a harmadik országbeli állampolgár kérelmére, vagy ha kétoldalú konzuli egyezmény ezt kötelezővé teszi, az idegenrendészeti őrizetbe vételről vagy a kijelölt helyen való tartózkodás kötelezettségéről, illetve az őrizet időtartamának meghosszabbításáról köteles késelem nélkül közvetlenül értesíteni a harmadik országbeli állampolgár magyarországi konzuli vagy diplomáciai képviselőjét ellátó szervet. Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár konzuli képviselője nem biztosított, az értesítést a külpolitikáért felelős miniszternek kell továbbítani.”

54.§

(1) A Harmtv. 61.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az őrizet végrehajtása során a férfiakat a nőktől, valamint a kísérő nélküli kiskorúakat és a kiskorú gyermekkel rendelkező családokat a többi őrizettestől el kell különíteni.”

(2) A Harmtv. 61.§ (3) bekezdése a következő i)-j) ponttal egészül ki:

[Az őrizetben lévő harmadik országbeli állampolgár jogosult]

„i) a kiskorú őrizetes jogosult továbbá szabadidős tevékenységek végzésére, beleértve a korának megfelelő játék- és rekreációs tevékenységeket;

j) a kiskorú őrizetes részére az őrizet időtartamának függvényében biztosítani kell a korának megfelelő oktatást.”

(3) A Harmtv. 61. § (4) bekezdés a következő e) ponttal egészül ki:

[Az őrizetben lévő harmadik országbeli állampolgár köteles:]

e) a tartására és ellátására fordított költséget és az általa okozott kárt megtéríteni.

55.§

A Harmtv. a 61. §-t követően a következő 61/A. §-sal egészül ki:

„61/A. § (1) Az 58. § (1) bekezdésben és a 61. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni, ha a kiutasítandó harmadik országbeli állampolgárok kivételesen nagy száma előre nem látott súlyos terhet ró az őrzött szállások kapacitására, illetve az idegenrendészeti hatóságra.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a kivételes helyzet fennállása idejére az idegenrendészeti hatóság az őrizet hét napon túli meghosszabbítását az elrendeléstől számított öt napon belül indítványozhatja a helyi bíróságnál.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az idegenrendészeti hatóság az őrizetet a 61.§ (1)-(2) bekezdésben foglaltaktól eltérő helyen foganatosíthatja.”

56.§

(1) A Harmtv. 62.§ (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[Az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgár kijelölt helyen való tartózkodását rendelheti el, ha]

„g) vele szemben az 54. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján idegenrendészeti őrizet elrendelésének lenne helye, és az őrizet rá nézve – különös tekintettel egészségi állapotára, életkorára – aránytalanul súlyos hátránnyal járna.”

(2) A Harmtv. 62.§ (5)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) A kijelölt helyen történő tartózkodás elrendelésére irányuló eljárás felfüggesztését a harmadik országbeli állampolgár nem kérheti.

(6) A kijelölt helyen történő tartózkodást elrendelő határozat ellen a harmadik országbeli állampolgár - jogorvoslatként, törvénysértésre hivatkozással - kifogással élhet. A kifogásra az 57. § és az 59. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy a kifogás a kijelölt helyen történő tartózkodásra vonatkozó kötelezettség hatálya alatt bármikor előterjeszhető.”

57.§

A Harmtv. 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„65. § (1) A visszairányítást, illetve a kiutasítást elrendelő bírósági vagy idegenrendészeti hatósági határozatot hatósági kísérettel (a továbbiakban: kitoloncolás) kell végrehajtani, ha a harmadik országbeli állampolgár

a) szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés büntetésből szabadult;

b) idegenrendészeti őrizet alatt áll;

c) kiutazásának ellenőrzése a nemzetbiztonság, nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség érvényesítése, illetve a közbiztonság vagy a közrend védelme érdekében szükséges;

d) a kiutasító határozatban meghatározott határnapot követő napig az Európai Unió tagállamainak területét nem hagyta el.

(2) A kitoloncolásról az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozatban, illetve a bírói kiutasítás végrehajtását elrendelő végzésben kell rendelkezni, egyéb esetben külön határozattal vagy végzéssel kell elrendelni.

(3) A kitoloncolást elrendelő önálló határozat vagy végzés ellen a harmadik országbeli állampolgár végrehajtási kifogást terjeszhet elő. A végrehajtási kifogás a határozat közlésétől számított huszonnégy órán belül az elrendelő idegenrendészeti hatóságnál terjeszhető elő.

(4) Az idegenrendészeti hatóság a végrehajtási kifogást az ügy irataival együtt haladéktalanul megküldi a végrehajtási kifogás elbírálására jogosult hatóságnak, mely a végrehajtási kifogást öt munkanapon belül bírálja el.

(5) A harmadik országbeli állampolgár a kitoloncolás foganatosításának módjával szemben végrehajtási kifogást terjeszhet elő.

(6) A kitoloncolás végrehajtásának felfüggesztését a harmadik országbeli állampolgár a (3) bekezdés alapján előterjesztett végrehajtási kifogásban kérheti.

(7) Az idegenrendészeti hatóság a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i 2003/110/EK tanácsi irányelv rendelkezéseinek alkalmazására köteles állam által elrendelt kiutasítás végrehajtásában közreműködni.

(8) A kitoloncolást félbe kell szakítani, ha

a) a kitoloncolt célsországba történő beutazása megghiúsult,

b) az a kitoloncolt sürgős orvosi beavatkozást igénylő állapota miatt nem hajtható végre,

c) a külön jogszabályban meghatározottak szerint a kitoloncolás végrehajtásának más állam (a továbbiakban: felkért állam) területén történő biztosítása esetén a légi átszállításhoz a felkért állam nem járult hozzá, vagy visszavonta hozzájárulását,
d) a kitoloncolt engedély nélkül lépett be a felkért állam területére az átszállítás folyamán.
(9) A kitoloncolás végrehajtását az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, valamint az ügyészség a rá vonatkozó jogszabályok alapján ellenőrzi”

58.§

(1) A Harmtv. 67. § (3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ellenőrzés során a harmadik országbeli állampolgárnál talált, más személy részére kiállított és jogtalanul birtokban tartott úti okmányt a hatóság lefoglalja, és - amennyiben nem indul büntetőeljárás – közvetlenül továbbítja az azt kiállító állam Magyarországra akkreditált külképviseletének.”

(2) A Harmtv. 67. §-a a következő (4a)-(4b) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A biometrikus adatokat tartalmazó tartózkodásra jogosító okmány tároló elemének a harmadik országbeli állampolgár azonosítását valamely fizikai tulajdonságának rögzítésével lehetővé tevő módon előállított személyes adatait az idegenrendészeti hatóság a személyes adatnak a tároló elemből történő olvasásával kezelheti a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása jogszerűségének és személyazonosságának megállapítása céljából.

(4b) Az idegenrendészeti hatóság az (4a) bekezdésben meghatározott célból rögzített ujjnyomat-adatot kizárólag a harmadik országbeli állampolgár tartózkodása jogszerűségének és személyazonosság megállapítása céljából, annak befejezéséig kezelheti, ezt követően haladéktalanul törli.”

59.§

(1) A Harmtv. a 75. §-t megelőzően „Az oktatási intézmények bejelentési kötelezettsége” alcímmel egészül ki.

(2) A Harmtv. a 74.§-t követően a következő 74/A §-sal egészül ki:

„74/A. § Az oktatási intézmény azokról a külföldi hallgatókról, akik a tanulmányaikat megkezdték, befejezték vagy megszakították, illetve akik a beiratkozási kötelezettségüknek nem tettek eleget, vagy akiknek a hallgatói jogviszonya megszűnt, nyolc munkanapon belül köteles tájékoztatni az oktatási intézmény székhelye szerint illetékes idegenrendészeti hatóságot.”

60.§

A Harmtv. 75.§ (5) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az idegenrendészeti hatóságnak gondoskodnia kell a talált úti okmányoknak a kiállítás helye szerint joghatósággal rendelkező állam Magyarországra akkreditált külképviseletére történő eljuttatásáról.”

61. §

A Harmtv. 82. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„82. § A Magyar Köztársaság külképviselete úti okmányt ad ki egyszeri utazásra annak a Magyar Köztársaság által hontalanként, vagy menekültként elismert, bevándorolt, illetve letelepedett harmadik országbeli állampolgárnak, akinek külföldön elveszett vagy megsemmisült úti okmánya külföldön nem vagy csak aránytalan nehézségek árán pótolható, és emiatt a Magyar Köztársaság területére történő visszatérésére nincs lehetőség.”

62.§

A Harmtv. 89.§ (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„c) az őrizet meghosszabbítása tárgyában hozott bírósági határozatot.”

63.§

A Harmtv. 90.§ (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha e törvény a határozattal szembeni fellebbezést kizárja, újrafelvételi eljárásnak sincs helye.”

64.§

A Harmtv. 96. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az idegenrendészeti hatóság a tartózkodási engedély iránti kérelem és a kiadott tartózkodási engedély alapján a harmadik országbeli állampolgár következő adatait kezeli:]

„b) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet szerinti arcképmás és ujjnyomat;”

65.§

A Harmtv. 99. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az idegenrendészeti hatóság a kiadott bevándorlási engedély és letelepedési engedély, valamint ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély vagy EK letelepedési engedély iránti kérelem és kiadott ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély vagy EK letelepedési engedély alapján a harmadik országbeli állampolgár következő adatait kezeli:]

„b) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet szerinti arcképmás és ujjnyomat;”

66. §

(1) A Harmtv. 106. § (1) bekezdése a következő m)-o) ponttal egészül ki:

[Az idegenrendészeti hatóság az idegenrendészeti résznyilvántartásokból jogszabályban meghatározott feladataik ellátása céljából – törvényben meghatározott adatkörben –]

„m) a nyugdíjfolyósító hatóság,

n) az önkormányzat hatósági feladatot ellátó szerve és

o) az okmányiroda

részére továbbíthat adatot.”

(2) A Harmtv. 106. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a harmadik országbeli állampolgár megszerezte a magyar állampolgárságot, a rá vonatkozó adatokat haladéktalanul törölni kell a 95. § (1) bekezdésben meghatározott idegenrendészeti résznyilvántartásból.”

67. §

A Harmtv. 108.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„108. § (1) Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és azokról személyazonosításra alkalmatlan módon a központi idegenrendészeti nyilvántartást kezelő szerv statisztikai célra adatokat szolgáltatathat.

(2) A 95. § (1) bekezdésben, a 96. § (1) bekezdésben, valamint a 99. § (1) bekezdésében foglalt adatokból a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célú adatkezelés érdekében az adatok személyazonosításra alkalmas módon is átadhatók.”

68.§

A Harmtv. 111. § (1) bekezdése a következő r) ponttal egészül ki:

„r) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet alapján kiállított tartózkodásra jogosító okmányok biometrikus adatait tartalmazó tároló elemek hitelesítésével foglalkozó hatóságokat.”

69.§

(1) A Harmtv. 120.§ (1) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki:

[E törvény a következő közösségi jogi aktusoknak történő részleges megfelelést szolgálja]

„p) az Európai Parlament és Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról;”

(2) A Harmtv. 120.§ (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„c) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló (vízumkódex), 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (2. §, 8. §, 9.§, 12. §, 111. §);

(3) A Harmtv. 120.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E törvény

a) a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [6. §; 40. §];

b) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló a Tanács 2002. június 13-i 1030/2002/EK rendelet, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendelet [53. §, 67.§, 96.§, 99.§, 111.§]

c) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló (vízumkódex), 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [2. §, 8. §, 9.§, 12. §, 111. §];

d) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) szóló, 2008. július 9-i 767/2008/EK rendelet 6., 9., illetve 19-20. cikkei [67/A. §, 95. §];
végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról

70.§

(1) A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) 2.§ i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„2. § i) *biztonságos harmadik ország*: az az ország, amelyre vonatkozóan a menekültügyi hatóság meggyőződött arról, hogy a kérelmező az alábbi elvekkel összhangban lévő bánásmódban részesül:

ia) az életét és a szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási okból, nemzeti hovatartozása, valamely társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződés miatt, illetve nincs kitéve súlyos sérelem veszélyének;
ib) a genfi egyezményrel összhangban tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét;
ic) elismerik és alkalmazzák a nemzetközi jog azon szabályát, amely szerint a kérelmező olyan ország területére nem utasítható ki, ahol halálbüntetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek lenne kitéve; és
id) a menekültkénti elismerés kérelmezésének lehetősége biztosított, és a menekültkénti elismerés esetén biztosított a genfi egyezményrel összhangban álló védelem.”

(2) A Met. 2. § j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában]

[családtag: a külföldi]

„ja) kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és a nevelt gyermeket is),
jb) szülője, ha az elismerését kérő, vagy a nemzetközi védelemben részesített személy kiskorú,
jc) házastársa, amennyiben a családi kapcsolat már a származási országban is fennállt.”

(3) A Met. 2. § k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában]

„k) *különleges bánásmódot igénylő személy*: olyan személy, akiről egyéni helyzetének egyedi értékelését követően megállapítható, hogy kísérelő nélküli kiskorú, vagy sajátos szükségletekkel rendelkező kiskorú, idős, fogyatékkal élő személy, várandós nő, kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint a kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichikai, fizikai vagy szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett személy.”

71.§

A Met. 7. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A miniszter menekültként ismerheti el azt a más állam hatósága, vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztossága által menekültként elismert külföldit, akire nézve a menekültügyi hatóság a genfi egyezmény alkalmazhatóságát megállapította. Az e bekezdés alapján elismert menekültek száma évente száz főt nem haladhat meg.”

72.§

A Met. 17. §- a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az oltalmazottat nem illetik meg a menekültre vonatkozó kedvezményes honosítási feltételek.”

73. §

A Met. 22. §- a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti okmány megfelel a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló a Tanács 2002. június 13-i 1030/2002/EK rendeletben, valamint a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK tanácsi rendeletben foglaltaknak. Az okmány tároló elemet tartalmaz, mely elektronikus formában tartalmazza a menedékes arcképmását és ujjnyomatát.

74.§

A Met. 26. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„26. § (1) A befogadási feltételek magukba foglalják a befogadás anyagi feltételeit, valamint az elismerését kérő mozgásszabadságával, egészségügyi és szociális ellátásával, valamint oktatásával kapcsolatos valamennyi, törvényben és kormányrendeletben meghatározott jogosultságot és intézkedést.

„(2) Az elismerését kérő – rászorultsága esetén – térítésmentesen jogosult az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott befogadási feltételekre.”

75.§

A Met. 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. § Amennyiben törvény, vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, az elismerését kérő az elismerés iránti kérelem benyújtását követően a menekültügyi eljárás jogerős lezárásig az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott, az egészségi állapotának megfelelő és alapszükségeit kielégítő befogadás anyagi feltételeire és egyéb támogatásokra jogosult.”

76.§

A Met. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § A befogadás anyagi feltételeit a fogva tartott elismerését kérő részére is biztosítani kell.”

77.§

A Met. 29. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„29. § A befogadási feltételek biztosítása során figyelemmel kell lenni a különleges bánásmódot igénylő személy sajátos szükségleteire.”

78.§

A Met. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § (1) Az elismerését kérő számára biztosított befogadási feltételek korlátozhatók, megvonhatók, illetve megtagadhatók, ha az elismerését kérő

a) az együttműködési kötelezettségét ismételten vagy súlyosan megszegi;

b) a számára kijelölt szálláshelyet a menekültügyi hatóság engedélye nélkül huszonnégy órát meghaladó időtartamra elhagyja;

- c) a kijelölt szálláshelyen irányadó magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi;
- d) a számára kijelölt szálláshelyről ismeretlen helyre távozott, és az eltávozástól számítva tizenöt nap eltelt;
- e) a befogadás anyagi feltételeire való jogosultság megszerzése érdekében vagyona, illetve jövedelmére vonatkozóan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy a nyilatkozattételt megtagadja;
- f) súlyosan erőszakos magatartást tanúsít;
- g) ismételten, változatlan ténybeli alapon nyújt be elismerés iránti kérelmet.
- (2) A korlátozó, megvonó, vagy megtagadó döntés meghozatala során a menekültügyi hatóságnak figyelemmel kell lennie az elismerését kérő egyéni helyzetére, különös tekintettel a különleges bánásmódot igénylő személyekre, továbbá a korlátozásnak, megvonásnak, vagy megtagadásnak az elkövetett szabályszegéssel arányban kell állnia.
- (3) A sürgősségi egészségügyi ellátást a befogadási feltételek (1) bekezdésben foglalt korlátozása, megvonása, illetve megtagadása esetében is biztosítani kell.
- (4) A befogadási feltételek korlátozásáról megvonásáról, illetve megtagadásáról a menekültügyi hatóság végzéssel dönt.
- (5) A menekültügyi hatóság a befogadási feltételek korlátozásáról vagy megvonásáról határozott vagy határozatlan időre szólóan rendelkezik.
- (6) A menekültügyi hatóság a befogadási feltételek korlátozásáról, megvonásáról vagy megtagadásáról rendelkező döntése meghozatala során, különösen az alábbi szempontokat mérlegeli:
- a) a korlátozás, megvonás vagy megtagadás alapjául szolgáló cselekmény első alkalommal történő, ismételt, illetve rendszeres előfordulása;
- b) a korlátozás, megvonás vagy megtagadás alapjául szolgáló cselekmény súlya, figyelemmel a cselekmény által esetlegesen okozott kárra is.
- (7) Amennyiben az (1) bekezdés e) pontja alapján bebizonyosodik, hogy az elismerését kérő rendelkezett a befogadás anyagi feltételeinek fedezetével, a menekültügyi hatóság a korlátozásról, megvonásról hozott végzésben elrendelheti a jogosulatlanul igénybe vett befogadási feltételek költségeinek visszatérítését.
- (8) Ha a menekültügyi hatóság a (7) bekezdése alapján az elismerését kérőt a pénzbeli támogatások, illetve a befogadás anyagi feltételei költségeinek visszafizetésére kötelezte, a visszafizetési kötelezettség teljesítéséig a befogadási feltételek akkor sem nyújthatók, ha az elismerését kérő a befogadási feltételekre időközben jogosulttá vált. A menekültügyi hatóság e rendelkezés alól különös méltánylást érdemlő esetben kivételt tehet.
- (9) Amennyiben a korlátozás, megvonás, vagy megtagadás alapjául szolgáló okok elhárultak, a menekültügyi hatóság az elismerését kérő egyéni helyzetének mérlegelését követően a korlátozott, megvont, vagy megtagadott befogadási feltételeket – végzéssel – újból biztosíthatja.”

79.§

A Met. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § (1) Ha a menekültügyi hatóság a 30. § (1) bekezdése alapján a befogadás anyagi feltételeit korlátozta, megvonta vagy megtagadta, az erről rendelkező végzéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(2) A felülvizsgálati kérelmet a végzés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A

felülvizsgálati kérelem benyújtásának a végzésben foglaltak végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(3) A felülvizsgálati kérelemről a bíróság - a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül - nemperes eljárásban, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az eljárásban szükség esetén személyes meghallgatásnak van helye.

(4) A bíróság a menekültügyi hatóság döntését megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

80.§

A Met. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § (1) A menekült és az oltalmazott az alapvető létfeltételeinek megteremtéséhez rászorultsága esetén jogosult - külön jogszabályban meghatározott ideig – a befogadás anyagi feltételeinek további igénybevitelére, valamint társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében külön jogszabályban meghatározott ellátásokra és támogatásokra.

(2) A menedékes – rászorultsága esetén – térítésmentesen jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátásra és támogatásra.

(5) A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző (1)-(2) bekezdés hatálya alá tartozó ügyekben határozattal dönt, e határozatokkal szemben fellebbezésnek és újrafelvételi eljárásnak nincs helye. A határozattal szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye. A bíróság a menekültügyi hatóság, valamint a jegyző döntését megváltoztathatja.”

81.§

A Met. a 32. §-t követően a következő 32/A. §-sal egészül ki:

„32/A. § (1) A menekült, oltalmazott, továbbá a menedékes számára biztosított befogadás anyagi feltételei, valamint a külön jogszabályban meghatározott támogatások korlátozhatók, megvonhatók, illetve megtagadhatók, ha menekült, oltalmazott, továbbá a menedékes

a) a befogadó állomáson irányadó magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi;

b) az együttműködési kötelezettségét ismételten vagy súlyosan megszegi;

c) a befogadás anyagi feltételeire, illetve külön jogszabályban meghatározott támogatásra és ellátásra való jogosultság megszerzése érdekében vagyonára, illetve jövedelmére vonatkozóan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy a nyilatkozattételt megtagadja;

d) súlyosan erőszakos magatartást tanúsít.

(2) A 30. § (2)-(9) bekezdésben foglaltakat az (1) bekezdés alapján hozott döntésekre is megfelelően alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdés alapján hozott döntésekkel szembeni jogorvoslatra a 31. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

82.§

A Met. a 35. §-t követően a következő 35/A. §-sal egészül ki:

„35/A. § A fogva tartott elismerését kérő ügyében a menekültügyi eljárást soron kívül kell lefolytatni.”

83.§

(1) A Met. 36. § (4)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A menekültügyi hatóság a döntés közléséről - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - annak meghozatalát követő öt napon belül köteles gondoskodni.

(5) A hirdetmény útján közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő nyolcadik napon kell közzétenek tekinteni. A hirdetmény nem tartalmazhatja az ügy tárgyát, az elismerését kérő személyes adatai közül pedig kizárólag családi és utóneve tüntethető fel. A hirdetmény kizárólag a menekültügyi hatóság hirdetőtábláján helyezhető el. Hirdetményi közzétét követően a döntés közzétetésére vonatkozóan a kapcsolattartás általános szabályai nem alkalmazhatók.”

(2) A Met. 36. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az elismerését kérőnek bírósági felülvizsgálat iránti kérelme előterjesztésekor a menekültügyi hatóság előtt személyesen meg kell jelennie.”

84.§

A Met. 42. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha ugyanaz a kérelmező azt követően nyújt be kérelmet, hogy korábbi kérelme tárgyában jogerős elutasító, illetve megszüntető döntés született, és magyar hatóság vagy bíróság a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg.”

85.§

(1) A Met. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kísérő nélküli kiskorú esetében a visszaküldés tilalma akkor is fennáll, ha a család egyesítése, illetve az állami vagy más megfelelő gondoskodás sem a származási országában, sem az őt befogadó más államban nem biztosított.”

(2) A Met. 45. § (5)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti tilalom fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelmet elutasító döntésében rendelkezik a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonásáról.

(6) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti tilalom fenn nem állása esetén a menekültügyi hatóság az elismerés visszavonására vonatkozó döntésében rendelkezik a külföldi Magyar Köztársaság által kiadott úti okmányának, továbbá személyazonosító igazolványának, valamint személyi azonosítót és laccímet igazoló hatósági igazolványának vagy személyazonosságát igazoló okmányának elvételéről.”

86.§

A Met. a 45. §-t követően a következő 45/A. §-sal egészül ki:

„45/A. § A 45. § (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a kérelmező származási országa nem igazolt, vagy valószínűsített.”

87.§

A Met. 46. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. § A menekültügyi hatóság által lefolytatott eljárásban nincs helye

- a) fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak és méltányossági eljárásnak;
- b) az eljárás kérelemre történő felfüggesztésének;
- c) elektronikus kapcsolattartásnak;
- d) a jogszabálysértő döntés visszavonásáról rendelkező döntés elleni jogorvoslatnak;
- e) kézbesítési meghatalmazott megnevezésének,
- f) kézbesítési ügygondnok kinevezésének.”

88.§

A Met. 47. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetes vizsgálati eljárást harminc napon belül kell lefolytatni. Az ügyintézési határidő nem hosszabbítható meg.”

89.§

A Met. 48. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő külföldit (e fejezetben a továbbiakban: kérelmező) az előzetes vizsgálati eljárást lezáró döntés vagy a 49. § (4) bekezdés alapján a kérelmező átadásáról hozott végzés jogerőre emelkedéséig befogadó állomáson helyezi el, kivéve, ha a kérelmező

- a) személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, intézkedés vagy büntetés, vagy idegenrendészeti eljárásban korábban elrendelt személyi szabadságot korlátozó intézkedés hatálya alatt áll, vagy
- b) jogszerűen tartózkodik a Magyar Köztársaság területén és nem kéri befogadó állomáson történő elhelyezését, vagy
- c) kísérő nélküli kiskorú.”

90.§

(1) A Met. 51. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság dönt a kérelem elfogadhatósága kérdésében, valamint dönt arról, hogy fennállnak-e a kérelem nyilvánvaló megalapozatlansága megállapításának feltételei.”

(2) Met. 51. § (2) bekezdés a következő e) ponttal egészül ki:

[Elfogadhatatlan a kérelem, ha]

„e) a kérelmező vonatkozásában van olyan ország, amely rá nézve biztonságos harmadik országnak minősül.”

(3) Met. 51. §. a következő (3)-(6) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan, ha a kérelmező

a) mind menekültkénti, mind oltalmazottkénti elismerés szempontjából csak irreleváns vagy kevés relevanciával bíró információkat közöl;

b) rosszhiszemű magatartása következtében nem tudja igazolni, vagy valószínűsíteni származási országát;

c) ésszerű időn belül nem terjesztett elő elismerés iránti kérelmet, bár módja lett volna azt korábban benyújtani;

d) ujjnyomatának rögzítését megakadályozza, vagy lehetetlenné teszi;

(4) A (2) bekezdés e) pontja alapján a kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlanságának megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelmező

a) a biztonságos harmadik országban tartózkodott;

b) annak területén átutazott;

c) ott rokoni kapcsolatokkal rendelkezik és az ország területére beléphet;

d) a biztonságos harmadik ország az elismerését kérő kiadatását kéri.

(5) A kérelem nem kerülhet elutasítására kizárólag a (3) bekezdés c) pontja alapján.

(6) A menekültügyi hatóság a nyilvánvalóan megalapozatlanság kérdéskörében az elismerés iránti kérelmet érdemben vizsgálja.”

91.§

(1) A Met. 52. § (2) bekezdése a következő e)-f)) ponttal egészül ki:

[A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást megszünteti, ha a kérelmező]

„e) kiutasításának, vagy kiadatásának végrehajtására került sor az 54. § a) pontja alapján;

f) ujjnyomatának rögzítését megakadályozza, vagy lehetetlenné teszi.”

(2) A Met. 52. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást megszüntető végzésében rendelkezik a külföldi humanitárius célból kiadott tartózkodási engedélyének visszavonásáról.”

92.§

(1) A Met. 53. § (1)-(3) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a kérelmet részletes vizsgálat nélkül elutasítja, ha az 51. § (2) bekezdésben vagy az 51. § (3) bekezdésében foglalt valamely feltétel fennállását állapítja meg.

(2) A menekültügyi hatóság a kérelmet elfogadhatatlanság miatt végzéssel, nyilvánvalóan megalapozatlanság miatt határozattal utasítja el. A döntéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(3) A felülvizsgálati kérelmet a döntés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a menekültügyi hatóság végzésének végrehajtására halasztó hatálya van.”

(2) A Met. 53. § (5) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:

„(5)A bíróság a menekültügyi hatóság döntését megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

93.§

A Met. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép.

„54. § Ha ugyanaz a kérelmező azt követően nyújt be kérelmet, hogy korábbi kérelme tárgyában jogerős elutasító, illetve megszüntető döntés született, és magyar hatóság vagy bíróság legutóbbi döntésében a visszaküldés tilalmának fennállását nem állapította meg,

a) a kérelem benyújtásának nincs halasztó hatálya

aa)

ab) a kiutasítás végrehajtására;

ac) a külföldi kiadatási eljárásban történő átadására;

b) a külföldit nem illetik meg az 5. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt jogosultságok.”

94.§

A Met. 55. § (1)-(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a kérelmet részletes eljárásra utalja, amennyiben a kérelem elfogadhatóságát állapítja meg, és a kérelem nem nyilvánvalóan megalapozatlan.

(2) A részletes eljárásra utaló végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

95.§

(1) A Met. 56. §-t megelőző az „Az érdemi eljárás” alcím helyébe a „A részletes eljárás” alcím kerül.

(2) A Met. 56. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„56. § (1) A menekültügyi hatóság a kérelmet részletes eljárásra utaló végzésben a kérelmező részére szálláshelyként - kérelmére - magánszálláshelyet, ennek hiányában befogadó állomást vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyet jelöl ki, kivéve, ha a kérelmező

a) személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, intézkedés vagy büntetés, vagy idegenrendészeti eljárásban korábban elrendelt személyi szabadságot korlátozó intézkedés hatálya alatt áll, vagy

b) kísérő nélküli kiskorú.

(2) A kérelmező a részletes eljárás, valamint a részletes eljárásban hozott döntés bírósági felülvizsgálatának ideje alatt köteles a számára kijelölt szálláshelyen életvitelszerűen tartózkodni.

(3) A részletes eljárást a részletes eljárásra utaló végzés meghozatalától számított hatvan napon belül kell lefolytatni.”

96.§

A Met. 57. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részletes eljárásban a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatóságként vesz részt.”

97.§

(1) A Met. 58. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a részletes eljárás során megvizsgálja, hogy
a) fennállnak-e a kérelmező menekültkénti elismerésének feltételei, továbbá
b) nem áll-e fenn a kérelmező menekültkénti elismerését kizáró ok.”

(2) A Met. 58. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Alaptalan a kérelem, ha a menekültkénti elismerés feltételei nem állnak fenn, vagy a menekültkénti elismerés a 8. § (1) bekezdés alapján kizárt.”

98.§

A Met. 62 § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem hátterében állhat]

c) az a) vagy b) pontban foglaltaktól független személy vagy szervezet, feltéve, hogy az a) pont szerinti állam és a b) pont szerinti párt vagy szervezet, illetve valamely nemzetközi szervezet nem tud vagy nem kíván az üldözéssel, illetve a súlyos sérelemmel szemben védelmet nyújtani.

99.§

A Met. 66 §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. § (1) A részletes eljárás megszűnik, ha a kérelmező meghal.

(2) A menekültügyi hatóság a részletes eljárást megszünteti, ha

a) az 52. § (2) bekezdés a), c), d), e) vagy f) pontjában foglalt feltétel fennáll;

b) a kérelmező a nyilatkozattételt megtagadja, és ezzel a kérelem részletes elbírálását megakadályozza;

c) az 51. § (2) vagy (3) bekezdés alapján a kérelem részletes vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban a részletes eljárás megindítását követően jutott a menekültügyi hatóság tudomására.

(3) Ha a menekültügyi hatóság a részletes eljárást a (2) bekezdés a) vagy b) pontja alapján szünteti meg, a továbbiakban az 52. § (3) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(5) A részletes eljárást a (2) bekezdés c) pontja alapján megszüntető végzéssel szemben - az 53. § (3)-(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően - bírósági felülvizsgálatnak van helye.”

100.§

A Met. 67 § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A menekültügyi hatóság az elismerésről szóló határozat közlésével egyidejűleg a menekültként vagy oltalmazottként elismert külföldit - az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven - írásban tájékoztatja a jogairól és kötelezettségeiről.”

101.§

A Met. 68 § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A keresetről a bíróság – a keresetlevél beérkezésétől számított hatvan napon belül – peres eljárásban dönt. Amennyiben a kérelmező személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, intézkedés vagy büntetés, vagy idegenrendészeti eljárásban korábban elrendelt személyi szabadságot korlátozó intézkedés hatálya alatt áll, a bíróság soron kívül jár el.”

102.§

A Met. 70. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„70. § (1) Ha a részletes eljárás során a dublini eljárás lefolytatásának feltételei állnak fenn, a 49. § (2)-(9), valamint az 50. § (1)-(2) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Ha a kérelmezőt és a kérelem vizsgálatát a megkeresett tagállam nem veszi át, a részletes eljárást folytatni kell.”

103.§

A Met. 75. §-t követően a következő 75/A. §-sal egészül ki:

„75/A. § Az oltalmazottkénti elismerés feltételei fennállásának vizsgálata során e törvény VII. fejezete és az 56-68. §-ait megfelelően kell alkalmazni.”

104.§

(1) A Met. 83. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A menekültügyi nyilvántartás az e törvény hatálya alá tartozó személy következő adatait tartalmazza:]

„h) az elismerés iránti kérelem elutasításának, a menekültügyi eljárás megszüntetésének, valamint az elismerés visszavonásának tényét, okát és időpontját, a döntéshozó hatóság vagy bíróság megnevezését, továbbá azt, hogy a döntés hatálya hány személyre terjed ki;”

(4) A Met. 83. § (1) bekezdés j)-k) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A menekültügyi nyilvántartás az e törvény hatálya alá tartozó személy következő adatait tartalmazza:]

„j) az elismerését kérő családi állapotát, foglalkozását, iskolai végzettségét;

k) az elismerését kérő, valamint az e törvény szerinti támogatásban és ellátásban részesülő menekült, oltalmazott, menedékes lakóhelyét, tartózkodási helyét, szálláshelyét;”

(3) A Met. 83. § (1) bekezdés a következő q)-r) pontokkal egészül ki:

[A menekültügyi nyilvántartás az e törvény hatálya alá tartozó személy következő adatait tartalmazza:]

„q) a hivatalból indított eljárás tényét és időpontját;

r) a menekültügyi eljárás során e jogszabály alapján fogatosított eljárási cselekmény tényét és időpontját;”

(4) A Met. 83. § (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A menekültügyi hatóság

a) az (1) bekezdés a)-o) és q)-r) pontjában meghatározott adatokat a kérelem elutasításától, az eljárás megszüntetésétől vagy az elismerés megszűnésétől,

b) az (1) bekezdés p) pontjában meghatározott adatokat az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott ellátásra, illetve támogatásra való jogosultság megszűnésétől, illetve a visszatérítendő támogatás teljesítésétől vagy a követelés elévülésétől számított tíz évig kezeli.”

105. §

A Met. 87. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A menekültügyi hatóság – az érintett természetes személyazonosító adatainak, családi állapotának és amennyiben házas vagy bejegyzett élettárs a házasságkötése vagy a bejegyzett élettársi kapcsolata létesítési helyének, valamint kijelölt szálláshelye címének közlésével a nyilvántartásba történő felvétel, illetve a személyazonosító igazolvánnyal, valamint a személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal történő ellátás céljából – a menekültként történő elismerésről tájékoztatja az érintett leendő lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét, az oltalmazottként történő elismerésről a személyiadat-és lakcímnnyilvántartást kezelő központi szervet.”

II. Fejezet

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról

106. §

(1) A Pp. 326. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed – a (12)-(13) bekezdésben foglalt kivétellel – a perre a Fővárosi Bíróság kizárólagosan illetékes.”

(2) A Pp. 326. § a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) A menedékjogról szóló törvény, valamint a végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján indult felülvizsgálati eljárásokban a bíróság illetékességét a felperes belföldi lakóhelye, ha lakóhelye nincs tartózkodási helye, ezek hiányában – menekültügyi nyilvántartás szerinti – szálláshelye alapozza meg. Ha a felperesnek nincs belföldi lakóhelye, tartózkodási helye illetve szálláshelye, az utolsó belföldi lakóhelye, ha lakóhelye nem volt, tartózkodási helye, ennek hiányában – menekültügyi nyilvántartás szerinti – szálláshelye szerinti bíróság illetékes.”

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról

107. §

A Közokt.tv. 110.§ (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) bekezdés *a*) pontjában felsoroltak az elismerés iránti kérelem benyújtásától számított három hónapot követően gyakorolhatják a (4) bekezdésben meghatározott jogokat, illetve kötelesek megkezdeni a tankötelezettség teljesítését. A tankötelezettség megkezdése a fogadó oktatási intézmény vezetőjének döntése alapján a kérelem benyújtásától számított egy évig elhalasztható, amennyiben a tankötelezettség megkezdése érdekében az oktatási rendszerben való részvételt előmozdító egyedi oktatás igénybevétele szükséges.”

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény egyes rendelkezéseinek módosítása

108.§

A Jts. 4. § (1) bekezdése a következő *g*) ponttal egészül:

[Támogatásban részesíthető a fél, ha]

„*g*) a Magyar Köztársaság területén illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgár a vele szemben indított, kiutasítás elrendelésére irányuló idegenrendészeti eljárásban.”

III. Fejezet

Záró rendelkezések

109. §

(1) E törvény – a (2) – (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2010. december 24-én lép hatályba.

(2) A 106. §, 107. §-a 2011. április 1-jén lép hatályba.

(3) A 7. §, a 30. § 2011. április 5-én lép hatályba.

(4) A 8. §, a 11. §, a 26. §, a 49.§ (2) bekezdése, a 64.§, a 65.§ 2011. május 20-án lép hatályba.

(5) A 21. §, a 66. § (2) bekezdése az Európai Parlament és Tanács vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok

tagállamok közötti cseréjéről szóló 2008. július 9-i 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott napon lép hatályba.

(6) Az 54. § 2011..... lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

110. §

„(1) A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekkel szemben a folyamatban lévő kitoloncolási őrizetre, e törvény kitoloncolási őrizetre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”

„(2) A harmadik országbeli állampolgárral szemben a folyamatban lévő idegenrendészeti őrizetre e törvény idegenrendészeti őrizetre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”

111.§

(1) Met. VI. fejezet „A befogadás anyagi feltételei” alcím törlésre kerül.

(2) Hatályát veszti

a) az Szmtv. 14. § (2) bekezdése,

b) az Szmtv. 88.§ (7)-(8) bekezdése,

c) a Harmtv. 45. § (1) bekezdése,

d) a Met. 5. § (2) bekezdés e) pontja, 32. § (3)-(4), (6)-(10) bekezdése, 45. § (7)-(9) bekezdése, 52.§ (4)-(8) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (3) bekezdése, 59. § (1) bekezdés b) pontja, 66. § (4) bekezdése, 78. § (3) bekezdése, 92. §-a.

INDOKOLÁS

az egyes migrációs tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

I.

Az előterjesztés szükségességét a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből (a továbbiakban: Visszatérési Irányelv), a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletből (a továbbiakban: Vízumkódex) - a vízum elutasítása, visszavonása, megsemmisítése vonatkozásában biztosított jogorvoslat tekintetében –, a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. április 18-i 380/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletből (a továbbiakban: Biometrikus tartózkodási engedély rendelet), a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. július 11-i 862/2007/EK rendeletből (a továbbiakban: Statisztikai rendelet) fakadó jogharmonizációs teendők indokolják.

A tervezet az EU jognak való megfelelés mellett javítja a magyar migrációs joganyag koherenciáját, növelve ezzel a jogbiztonságot, megkönnyíti az illegális migráció, illetve a migrációs indíttatású visszaélések (menedéjjoggal, családegyesítési joggal való visszaélés, érdekházasságok) elleni küzdelmet.

Az előterjesztés által érintett törvények, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvtv.), a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.), a menedéjjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) és ehhez kapcsolódóan a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.), valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Közokt.tv.) módosítása a jogharmonizációs kötelezettség teljesítés mellett a jogalkalmazói gyakorlatban felmerült problémák megoldását is célozza, elvégzi a szükséges deregulációs feladatokat, továbbá egyes korábban nem teljes körűen átültetett uniós jogszabályokkal kapcsolatos kiegészítéseket, tükrözve ezzel a tagállami gyakorlathoz való közeledést.

A tervezet hozzájárul a Magyar Köztársaság közrendjének és közbiztonságának erősítéséhez, ezzel együtt elősegíti az európai uniós tagállamok biztonságának megővését.

II.

Az Európai Bizottság 2009. május 20-án határozatot fogadott el a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumra vonatkozó műszaki előírások

módosításáról. A bizottsági határozat a harmadik országok állampolgárai számára egységes, biometrikus azonosítókat tartalmazó okmányok kiállítását teszi kötelezővé.

A határozat alapján a 2011. május 20-ig be kell vezetni az elektronikus tároló elemet (chip) is tartalmazó plastikkártyát, amely tartalmazza a kártyabirtokos ICAO szerint felvételezett digitális arcképét. A második fázis során legkésőbb 2012. május 20-ig a kártya adattartalmát ki kell bővíteni a kártyatulajdonos digitalizált ujjnyomatának képével is. Magyarország esetében költségvetési és technikai szempontokból a biometrikus azonosítók egy lépésben – 2011. május 20-ig – történő bevezetése indokolt.

A bizottság határozata érinti az Szmtv- ben szabályozott magyar állampolgár harmadik országbeli családtagjának kiállított tartózkodási kártyát, a Harmtv. hatálya alá eső - a "humanitárius tartózkodási engedély menedékjogot kérők részére" elnevezésű okmány kivételével – valamennyi tartózkodási engedélyt, ideértve a letelepedési engedélyt (ideiglenes, nemzeti, EK), illetve a korábban kiadott bevándorlási engedélyt is. Ezen okmányok kiállításáért felelős hatóság a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal. A szabályozás e mellett a kishatárfogalmi engedélyt - amelyet a külképviseletek állítanak ki – is érinti.

A tervezet megteremti a biometrikus azonosítókat tartalmazó okmányok rendszerbe állításának jogi hátterét.

III.

1. A bizottság 2008. december 10-én elfogadta az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv alkalmazásáról szóló jelentését, amelyben átfogóan ismerteti az irányelv nemzeti jogba való átültetését, mindennapi alkalmazását.

A jelentés megállapította, hogy az Irányelv átültetése általánosságban csalódást keltett, különösen ami a VI. fejezetet és a 35. cikket illeti (az előbbi lehetővé teszi, hogy a tagállamok közrendi vagy közbiztonsági okokból korlátozzák az uniós polgárok és családtagjaik jogait, az utóbbi pedig felhatalmazza a tagállamokat, hogy a joggal való visszaélés vagy csalás, például az érdekházasságok megelőzésére intézkedéseket fogadjanak el).

Az Irányelv 35. cikke lehetővé teszi, hogy a tagállamok – a személyek szabad mozgását szabályozó közösségi jog tárgyi hatálya alá tartozó területeken – a visszaélések és csalások elleni küzdelem érdekében hathatós és szükséges intézkedéseket hozzanak, azaz a joggal való visszaélés vagy csalás, például érdekházasság esetében megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az Irányelv által juttatott bármely jogot. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy az ilyen intézkedéseknek arányosnak kell lenniük, és összhangban kell állniuk a 30. és 31. cikkben megállapított eljárási biztosítékokkal (értesítési, tájékoztatási kötelezettség, jogorvoslati jog).

A (28) preambulumbekzdés az irányelv alkalmazásában az érdekházasságot a szabad mozgás vagy tartózkodás – az illető számára más módon nem elérhető – jogának megszerzésére irányuló egyetlen célból kötött házasságként definiálja.

Az érdekházasság meghatározását analógia útján ki lehet terjeszteni a szabad mozgás vagy tartózkodás jogának megszerzése érdekében létrejött egyéb kapcsolatokra is, így az

érdekből létesített (regisztrált) élettársi kapcsolatra. Hasonló visszaélésre ad lehetőséget a névleges örökbefogadás is, mely esetben a harmadik országbeli állampolgár magyar állampolgár gyermek tekintetében tényleges szülői felügyelet gyakorlása nélkül azért tesz teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, hogy ezzel gyakorolhassa az uniós polgár családtagját megillető jogosultságokat. A tagállamok által az érdekházasságok elleni küzdelem keretében hozott intézkedések azonban nem riaszthatják el az uniós polgárokat és családtagjaikat attól, hogy éljenek a szabad mozgáshoz való jogukkal, és nem járhatnak törvényes jogaik indokolatlan korlátozásával. Az intézkedések ugyanakkor az uniós jog hatékonyságát sem áthatják alá, és nem eredményezhetnek állampolgárság alapján hátrányos megkülönböztetést.

A visszaélés fogalmának az irányelv alkalmazásában történő értelmezésekor kellő figyelmet kell fordítani az uniós polgári jogállásra. Az uniós jog elsőbbségének elve alapján annak értékelését, hogy visszaéltek-e az uniós joggal, az uniós jog keretén belül, nem pedig a nemzeti migrációs jogszabályokat figyelembevételével kell elvégezni. Az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy vizsgálatot folytassanak olyan egyedi esetekben, ahol a visszaélés alapos gyanúja áll fenn. Tiltja viszont az uniós jog a szisztematikus ellenőrzéseket. A tagállamok támaszkodhatnak az olyan korábbi elemzésekre és tapasztalatokra, amelyek alapján egyértelmű összefüggés mutatható ki a visszaélések egyes bizonyított esetei, illetve ezen esetek bizonyos jellemzői között.

A 35. cikk felhatalmazza a tagállamokat, hogy a jogokkal való visszaélés és családeseiben elfogadják a szükséges intézkedéseket. Ezeket az intézkedéseket bármikor meg lehet hozni, és az alábbiakra terjedhetnek ki:

- a szabad mozgásra vonatkozó közösségi jogszabályokban garantált jogok biztosításának (pl. beutazó vízum vagy tartózkodási kártya kiállításának) megtagadása;
- a szabad mozgásra vonatkozó közösségi jogszabályokban garantált jogok megszüntetése vagy visszavonása (pl. tartózkodási kártya érvényességének megszüntetésére vonatkozó határozat, illetve a visszaélés vagy család révén jogot szerzett személy kiutasítása).

Az uniós jog jelenleg nem rendelkezik olyan konkrét szankciókról, amelyeket a tagállamok a visszaélés és a család elleni küzdelem keretében meghozhatnak. A tagállamok szankciókat rendelhetnek el polgári, közigazgatási és büntető jogszabályaik értelmében is (polgári jogi szankció például az, ha megszüntetik a bizonyított érdekházasságnak a tartózkodáshoz való jog tekintetében fennálló joghatását, a bírság és a börtönbüntetés pedig büntetőjogi szankció), de ezeknek a szankcióknak hatásosnak, hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lenniük.

Az előterjesztés összhangban a 2004/38/EK irányelv (28) preambulum bekezdésében és a 35. cikkében foglaltakkal - figyelemmel az irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott, az Európai Közösségek Bírósága ítélkezési gyakorlatát is tükröző bizottsági iránymutatásra - pontosítja, a szükséges mértékben kiegészíti a közösségi joggal való visszaéléssel, illetve visszaélésszerű joggyakorlással, nevezetesen az érdekházasságok megelőzésével kapcsolatos szabályozást.

2. Európai uniós és tagállami kötelezettség egyaránt: küzdelem az illegális bevándorlás ellen, különösen az illegális bevándorlók származási országba vagy egy tranzitországba történő visszatérésének biztosítása révén.

Az Európai Parlament ennek érdekében elfogadta az illegális bevándorlók visszatérésének uniós szabályozásáról szóló irányelvet (Visszatérési Irányelv), amely az első lépés a közös bevándorlási politika felé és az önkéntes visszatérésre helyezi a hangsúlyt, meghatározva az őrizet maximális időtartamát és a szükséges jogi garanciákat.

A Visszatérési Irányelv rendelkezéseire is figyelemmel, a tervezet a hatékony visszaküldési és hazatérési politika jegyében – non-refoulement elvének, a gyermek mindenkéfelett álló érdekének, a családi élet, az egészségi állapot tiszteletben tartásával – módosítja a Harmtv. idegenrendészeti őrizettel, kiutasítással kapcsolatos rendelkezéseit.

Az előterjesztés a visszatérési politika olyan kulcsfontosságú elemeit szabályozza átfogóan, mint a kiutasítottak önkéntes távozása, a kiutasítási határozatnak kitoloncolási eljárással történő végrehajtása, a kitoloncolás elhalasztása, a kiutasítási határozatot kísérő intézkedésként beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése, a kiutasítási határozat formai követelményei, a kiutasítási határozat elleni jogorvoslati lehetőségek, a kiutasításra váró kiutasítottak számára nyújtandó biztosítékok, gyorsított kiutasítási eljárás lefolytatásának lehetősége bizonyos esetekben, valamint a kiutasítottak őrizetbe vétele és annak feltételei.

A Visszatérési Irányelvnek történő megfelelés érdekében módosítást igényel a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény, amelynek következtében a Jst. hatálya kiterjed a kiutasítási eljárás alá vont illegális tartózkodókra is.

3. Az előterjesztés - az illegális migráció ellen hatékony fellépés jegyében, a Harmtv. tervezett módosításával a tanulmányi célú beutazás feltételeinek kiegészítésével, az oktatási intézmények bejelentési kötelezettségének előírásával - választ ad az uniós joggal való visszaélések, a visszaélésszerű joggyakorlással összefüggő, a schengeni csatlakozásunk óta mind gyakrabban elő forduló tanulmányi célú beutazásokkal összefüggő kihívásokra, amely szerint a harmadik országbeli állampolgárok az egyes felsőoktatási intézmények által folytatott, kellően nem alapos és körültekintő – az oktatási intézmények költségvetési érdekeit előtérbe helyező - toborzási és felvételi eljárásokat kihasználva jutnak a tényleges beutazási céljukkal nyilvánvalóan összhangban nem lévő tartózkodási jogosultsághoz.

IV.

Az előterjesztés a Vízumkódex rendelkezéseinek való megfelelés érdekében mind a Harmtv.-ben, mind az Szmtv.-ben a vízum elutasítása, visszavonása, megsemmisítése vonatkozásában egyrésztől biztosítja a közigazgatási úton előterjeszthető jogorvoslatot, másrésztől pedig kizárja a további jogorvoslat (bírói felülvizsgálat, újrafelvételi eljárás) lehetőségét. A másodfokú eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv kijelölését a Vhr.-ben szükséges elvégezni.

V.

A migráció az európai statisztikai programok között kiemelt szakterület, a következő években mind fogalmi rendszerét, módszertanát, mind az adatigényeket illetően jelentős korszerűsítési, egységesítési változásokra lehet számítani. Az egyes európai uniós alapokból lekérhető forrás biztosításának feltétele a támogatott cél megfelelő statisztikai alátámasztása, ezért elengedhetetlen a statisztikai adatszolgáltatást biztosító jogszabályi háttér kiegészítése a Harmtv. vonatkozó szabályainak módosításával. Ezen túlmenően a

tervezett módosítás az Európai Unió irányába történő vándorlási statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség teljes körű teljesítése érdekében összhangot teremt a Harmtv. és az Szmvtv. között.

VI.

1. A Met-tel összefüggésben 2010. II. félévében uniós tagságunkból eredő jogalkotási kötelezettség ugyan nem merül fel, azonban a Met. 2008. január 1-jei hatálybalépése óta eltelt időszak jogalkalmazási tapasztalatai alapján – elsősorban a menedékjoggal való visszaélések visszaszorítása, valamint az eljárások jelentős elhúzódnak a közbiztonságra és a költségvetésre gyakorolt kedvezőtlen hatásainak megszüntetése érdekében –, továbbá egyes korábban már átültetett uniós normák esetében a tagállami mozgásteret kihasználó közrendi, közbiztonsági érdekeket hatékonyabban védő lehetőségek érvényesítése miatt szükséges a jogszabály módosítása. Az egyes tagállamok nemzeti jogszabályaihoz képest is alapvetően liberális szemléletű menedékjogi törvény hatályba lépését követően a menekültügyi eljárás komoly legalizációs eszközzé vált azon kérelmezők többsége számára, akik Magyarországot kizárólag tranzitországnak tekintik és menedékjogi kérelmük előterjesztése döntően az idegenrendészeti jogkövetkezmények elkerülését, illetve a továbbjutás megszervezését biztosító időhúzást célozza.

A menekültügyi eljárások lefolytatását akadályozza az ügyfelek együttműködési hajlandóságának alacsony foka is. A kérelmezők 30-40%-a távozik ismeretlen helyre a közigazgatási eljárás során. Ez komoly terhet jelent a hazai befogadó és eljárási rendszerre, mert a más uniós tagállam területére távozó kérelmezőket – s ez a tipikus – a dublini rendelet értelmében hazánknak vissza kell vennie.

A korábban hazánk által uniós fórumokon és más nemzetközi szervezetek előtt képviselt álláspontok ugyan messzemenőig figyelembe vették mind a nemzetközi védelemre szorulókat, mind az azért folyamodó külföldiek érdekeit, azonban hazánk költségvetési, közrendvédelmi és nemzetbiztonsági érdekei a tárgyalási álláspontok kialakításakor háttérbe szorultak.

Ennek eredményeként hazánkban – egy emberi jogi szempontból ugyan több civil fórumon legjobb gyakorlatként számon tartott, azonban – az európai uniós irányelvektől a legtöbb és leglényegesebb kérdésekben a külföldiek számára kedvező módon eltérő jogi szabályozás született.

A magyar menedékjogi törvény például annak ellenére biztosítja a területen maradás jogát a kérelmezők számára két eljárás erejéig, hogy erre uniós jogszabályi kötelezettsége nincs; egy ilyen jogszabályi előírásnak viszont jelentős a költségvetési, közrendi és közbiztonsági vonzata. A jelenlegi rendszer a nyilvánvalóan megalapozatlan, az eljárással visszaélni kívánó ügyfélkör részére a gyakorlatban többéves zavartalan tartózkodást biztosít. A menedékkérelem végső, jogerős biztosításáig tartó „türelmi időszakot” az érintett harmadik országbeliek általában sikeresen használják ki családi kapcsolatok létesítésére, és ezzel tartózkodásuk legalizálására. Ezt a lehetőséget a számunkra leginkább nemkívánatos személyi kör (kiutasítás végrehajtását megakadályozni kívánó, bűncselekményeket elkövető külföldiek) használja ki.

A jelenlegi hazai jogi keretek nem tartalmazzák továbbá a gyorsított eljárás lehetőségét, amellyel például a menekültügyi szempontból kevés relevanciával bíró menekülési történetet előadó, vagy a biztonságos harmadik országból érkező vagy nyilvánvalóan visszaélő – pl. származási országát valószínűsíteni nem tudó vagy akaró – kérelmező esetében gyors és hatékony döntéshozatalra nyílna mód.

A visszaélések megelőzése érdekében a tervezet a menekültkénti elismerést kérő harmadik országbeli állampolgár részére rendszeresített humanitárius célú tartózkodási engedély érvényességi idejének első alkalommal kötelezően egy évi időtartamra történő kiállítására vonatkozó rendelkezését módosítja. A rövidebb érvényességi idő meghatározását lehetővé tevő módosítás így egyrészt jobban igazodik a menekültügyi eljárás egyes szakaszaihoz, másrészt a humanitárius célú tartózkodási engedéllyel történő visszaélések, különösen az egyes egészségügyi ellátásokkal, támogatásokkal kapcsolatos visszaélések megakadályozását, visszaszorítását eredményezi.

Mellőzhetetlen tehát a korábban képviselt álláspontok revíziója, egy a közrendi, közbiztonsági érdekeket nagyobb hangsúllyal képviselő szemlélet megjelenítése, amelyet a menedékjogi eljárás hatálya alá tartozó külföldiek által előidézett rendkívüli események elmúlt évi nagy száma is indokol.

A nemzetközi normák nagyobb mozgásteret adnak a tagállami hatóságoknak, mint amelyet a hatályos magyar menekültügyi szabályozás lehetővé tesz. A nemzetközi védelemre valóban rászoruló, hatósággal együttműködő személyek jogainak biztosítása úgy is – sőt sokkal hatékonyabban – garantálható, ha gyorsabban kiszűrhetők a menekültügyi eljárással visszaélő, illegális tartózkodásukat ily módon legalizálni próbáló külföldiek.

2. A gyakorlati tapasztalatok egyértelműen alátámasztják, hogy a menedékjogi eljárások jelentős mértékű elhúzódásának oka az, hogy a felülvizsgálati kérelmek tárgyában, kizárólagos illetékességgel eljáró Fővárosi Bíróság a jogszabályban megállapított határidőt (60 nap) lényegesen (4-6 hónappal) túllépi. Ez a körülmény indokolatlan költségvetési ráfordításokat, emellett közbiztonsági kockázatot is eredményez. A Pp. szabályainak tervezett módosítása a kizárólagos illetékességet megszünteti és a felülvizsgálati kérelmek elbírálását a megyei bíróságok feladatkörébe utalja. Ezzel várhatóan a törvényes határidő betartása lehetővé válik, amely jelentős költségvetési megtakarítást eredményez.

3. A jogalkalmazás során mind a menekültügyi hatóság, mind a közoktatási intézmények számára nehézséget jelent a tanköteles korú gyermekek beiskolázása, tekintettel egyfelől arra, hogy a gyermek kijelölt szálláshelye a menedékjogi eljárás egyes fázisaihoz igazodik, másfelől gyakran az érintett gyermekek nem iskolaérettek, előzetes felkészítést igényelnek, amelynek azonban az oktatási intézményeknél nincsenek meg a feltételei. A Közokt.tv. módosítása ennek a problémának a megoldását segítené.

R É S Z LETES INDOKOLÁS

az 1.§-hoz

A kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy az Szmtv. 2. § b) pont bg) alpontja alapján családtagnak minősül. Az érdekházasságok eseteihez hasonlóan a tartózkodáshoz való jogot igazoló okmányok kiállítására irányuló eljárások során a hatóság több esetben kétséget kizáróan bizonyította, hogy a családi kapcsolat létesítésére – azaz az örökbefogadásra, vagy a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételére - kizárólag a tartózkodási jogot igazoló okmány megszerzése érdekében került sor. Az ilyen típusú visszaélésekkel szembeni hatékony fellépéshez szükséges jogszabályi rendelkezések hiányában, a kizárólag a tartózkodási jogot igazoló okmány megszerzése érdekében létrejött névleges örökbefogadáshoz vagy teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal létesített családi kapcsolathoz nem fűzhető- a tartózkodási jog megszűnésének jogkövetkezménye.

a 2. §-hoz

A módosítás célja a Vízumkódex Kézikönyve rendelkezéseinek figyelembe vételével a vízumeljárásokban a visszaéléssel és a csalással szembeni fellépés erősítése, különösen az érdekházasságok és a szabad mozgás és tartózkodás jogának megszerzése érdekében létrejött egyéb családi kapcsolatok kiszűrése.

a 3. §-hoz

Az 1. §-nál kifejtettek alapján a visszaélésekkel szembeni fellépés érdekében az Szmtv. 7. § (3) bekezdésében foglalt kedvezmény csak a magyar állampolgár felett szülői felügyeleti jogot ténylegesen gyakorló személyt illeti meg.

a 4-6.§-hoz

A szabályozás célja, hogy összhangot teremtsen az 2004/38/EK irányelvvel a csalással és a visszaélésekkel szembeni hatékonyabb fellépéshez szükséges nemzeti szabályozás megteremtése érdekében. Emellett szükséges a tartózkodási jogot igazoló okmány megszerzése érdekében szolgáltatott hamis adat, valótlan tényközlés szankcionálása. Erre tekintettel az Szmtv. 14. § (1) bekezdésének kiegészítése indokolt.

A tartózkodási jog megszűnése eseteinek bővítése miatt szükséges a jogszabályi alapot megteremteni a tartózkodási jog megszűnését megállapító határozat meghozatalára.

a 7. § és 30. -hoz

A Vízumkódexnek történő megfelelés érdekében a hat hónapon belül három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosít vízum iránti kérelem elutasítása, a vízum megsemmisítése, valamint a vízum visszavonása tárgyában hozott döntés ellen biztosítani kell a jogorvoslat lehetőségét. A közigazgatási jogorvoslat mellett, további jogorvoslat (bírói felülvizsgálat, újrafelvételi eljárás) biztosítása nem indokolt. A Vízumkódex a jogorvoslat rendszerére vonatkozó részletszabályokat nem tartalmaz. A rendkívüli jogorvoslatok kizárását indokolja, hogy a vízumeljárások specifikusak (a külföldiek valamely konkrét cél érdekében közvetlenül a beutazásuk előtt kérelmezik a vízumot), ezért az eljárások gyors befejezése indokolt, annak érdekében, hogy a jogorvoslati fórum hatékony lehessen az ügyfél oldaláról, és az ügyfelet ért jogsérelem esetén a kívánt cél érdekében a beutazás megvalósulhasson. Emellett a vízumot kérelmező külföldiek nem tartózkodnak az országban, a megfelelő képviselő biztosítása

számukra jelentős nehézséggel és költséggel járna. A Vízumkódex csak az elutasító, megsemmisítő vagy visszavonó határozatok elleni jogorvoslatot teszi kötelezővé, ezért a vízumkérelemnek helyt adó, azonban a kérelemben igényelt beutazási időtartam tekintetében eltérő döntés ellen nem kötelező a jogorvoslat biztosítása.

a 8. §-hoz

A hatályos szabályozás nem rendezi, hogy milyen igazolással láthatók el az eljárás időtartamára azon harmadik országbeli személyek, akik a 8. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérelmeznek tartózkodási kártyát, azonban a kérelem benyújtásakor még nem tekinthetők családtagnak. A harmadik országbeli családtagok részére történő igazolás kiállítására vonatkozó rendelkezés kiegészítése a visszaélések megelőzése érdekében is indokolt.

Az újonnan beépülő (2a) bekezdés a biometrikus tartózkodási engedély okmány bevezetését szolgálja a magyar állampolgár harmadik országbeli családtagjának kiállított tartózkodási kártya vonatkozásában.

a 9. §-hoz

A hatályos Szmvtv. nem ír elő kötelezettséget az idegenrendészeti hatóságnak, a talált útiokmányoknak az érintett külképviselet részére történő továbbítására, ugyanakkor az Szmvhr. 42. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a talált útiokmányokat és személyazonosító igazolványokat a Hivatalnak kell megküldeni.

a 10. §-hoz

A jelenlegi globális gazdasági folyamatok eredményeként jelentős számú EGT-állampolgár és családtagjaik véglegesen elhagyják az országot, ezért a visszaélések megelőzése érdekében indokolt a 30. § kiegészítése azzal, hogy a tartózkodási joggal való felhagyás bejelentésével egyidejűleg a tartózkodási jogot igazoló okmányt is le kell adni.

a 11. §-hoz

A biometrikus adatokat tartalmazó okmányok rendszerbe állítása miatt a harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzése során, biztosítani kell az eljáró szerv számára, hogy mind a határforgalom ellenőrzés során, mind mélységi ellenőrzés során a jogszerű tartózkodás és a személyazonosság hitelt érdemlő megállapítása érdekében az említett adatokhoz hozzáférhessen, és azokat értékelni tudja.

a 13. §-hoz

Az Szmvtv. jelenleg nem teszi lehetővé a törvény hatálya alá tartozó személyi kör közrendi, közbiztonsági okból történő idegenrendészeti kiutasítását, valamint beutazási és tartózkodási tilalmának elrendelését. A módosítás a 2004/38/EK irányelvnek megfelelő mértékű szigorítást tartalmaz az EGT-állampolgárok és a családtagok vonatkozásában.

a 14. §-hoz

A módosítás indoka, hogy a 40. § (2) bekezdés c) pontja szerinti kiutasítást a Rendőrség, vagy az Alkotmányvédelmi Hivatal javaslatára lehet elrendelni, tekintettel annak közbiztonsági és nemzetbiztonsági jellegére. Ezért hasonlóan a közegészségügyi okból elrendelt kiutasítás vonatkozásában szereplő, a közegészségügyi hatóság beutazási és tartózkodási tilalom

időtartamára vonatkozó javaslatvételi szabályozásra, indokolt a Rendőrség és az Alkotmányvédelmi Hivatal ennek megfelelő javaslatvételi lehetőségének szabályozása is.

a 15-17. §-hoz

A módosítás indoka, hogy az idegenrendészeti hatóság, illetve a bíróság által elrendelt kiutasítások végrehajtása főként a harmadik országbeli családtagok esetében nehézségbe ütközik, mivel a családtagok a kiutasítás végrehajtásának megakadályozása érdekében eltitkolják az idegenrendészeti hatóság előtt, hogy érvényes úti okmánnal rendelkeznek. Az úti okmány elvételére vonatkozó rendelkezés hiányában – figyelemmel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) sem tartalmaz ilyen irányú rendelkezést – nincs lehetősége az idegenrendészeti hatóságnak az úti okmány kiutasítás végrehajtása érdekében történő elvételére.

A Ket. végrehajtási eljárásra vonatkozó rendszeréhez történő igazodás érdekében indokolt a bírósági kiutasítás végrehajtásáról végzés formájában rendelkezni és a végzéssel szemben a Ket. végrehajtási szabályai alapján végrehajtási kifogás előterjesztését lehetővé tenni. Ezt támasztja alá az is, hogy a bírósági kiutasítás végrehajtásáról hozandó közigazgatási döntés főbb tartalmi elemeit (kiutasítás mellékbüntetés, beutazási és tartózkodási tilalom időtartama) nem az idegenrendészeti hatóság határozza meg, hanem a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletén alapulnak.

a 18. §-hoz

Indokolatlan és túlzottan költséges eljárást eredményez, hogy a hatályos szabályozás alapján minden esetben kitoloncolással kell végrehajtani a kiutasítást. Szakmai (közrendi, közbiztonsági) indokok alapján súlyosabb esetekben a kitoloncolás kötelező elrendelését fenn kell tartani, a többi esetben azonban a kitoloncolás elrendelését az idegenrendészeti hatóság mérlegelésére kell bízni.

Jogalkalmazási tapasztalatok alapján indokolt - a Harmtv. rendelkezéséhez hasonlóan - lehetővé tenni a külön határozatban, illetve bírósági kiutasítás végrehajtása esetén külön végzésben elrendelt kitoloncolást.

a 19-20. §-hoz

Jogalkalmazási tapasztalatok alapján indokolatlan és felesleges munkaterhet okozó a kitoloncolási őrizet elrendelése valamennyi kiutasítás esetében. A legtöbb esetben ugyanis az őrizet elrendelését követően azonnal intézkedni kell az őrizet megszüntetése iránt, mivel a külföldi rendelkezik a kiutazás feltételeivel és azonnal, szárazföldi úton kitoloncolható az országból. Indokolt továbbá a kitoloncolási őrizetnek az Szmtv. 51. § (2) bekezdésében szabályozott legfeljebb harminc napos időtartamának három hónapra történő felemelése tekintettel arra, hogy a magyar állampolgár harmadik országbeli családtagjával szemben akár a bíróság, akár az idegenrendészeti hatóság által elrendelt kiutasítás végrehajtása érvényes útiokmány hiányában nem lehetséges. Amennyiben a kiutasítás végrehajtásához hazatérési okmány beszerezése válik szükségessé. A személyazonosság és állampolgárság megállapítása, majd ezt követően a hazatérési okmány kiállítása a származási országok külképviseletei részéről több hónapos időtartamot vesz igénybe.

a 21.§-hoz

Az idegenrendészeti nyilvántartások közötti összhang megteremtése érdekében indokolt a vízummal rendelkező harmadik országbeli családtagok természetes személyazonosító adatainak és vízumkérelem adatainak kezelésére vonatkozó szabályozás megteremtése.

Az Európai Parlament és Tanács vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló 2008. július 9-i 767/2008/EK rendeletnek (a továbbiakban: VIS- rendelet) 25. cikke csak arról rendelkezik, hogy amennyiben az adatok megőrzési idejére vonatkozó öt éves határidő előtt a kérelmező megszerezte egy tagállam állampolgárságát a kérelemfájlokat, illetve az ahhoz kapcsolódó és a kérelmezőre vonatkozó fájlokat a tagállamnak haladéktalanul törölnie kell a VIS-ből. Ez alapján tehát a VIS-rendelet az egyéb szakrendszereket érintően kötelezettséget nem tartalmaz.

a 22.§-hoz

Az új 76/A. § a biometrikus adatok kezelésével kapcsolatos felhatalmazást tartalmazza.

Az idegenrendészeti nyilvántartások közötti összhang megteremtése érdekében indokolt a vízummal rendelkező harmadik országbeli családtagok természetes személyazonosító adatainak és a vízumkérelem adatainak kezelésére vonatkozó szabályozás megteremtése.

a 23.§-hoz

Jogalkalmazási tapasztalatok alapján indokolt azon hatóságok körének kibővítése, akik részére az idegenrendészeti résznyilvántartásokból adat szolgáltatható.

a 24. és 58. §-hoz

A biometrikus tartózkodási engedélyek vonatkozásában szükséges felhatalmazó rendelkezés a hitelesítő hatóságok kijelölése érdekében.

a 25.§-hoz

Az Szmtv. hatálya alá tartozók esetében célszerű a korábban (Idtv. vagy Harmtv. alapján) elrendelt kiutasító döntések felülvizsgálata a kiutasítás végrehajtása előtt, illetve a tartózkodásra jogosító okmány kiadása iránti eljárásban.

a 26.§-hoz

Az elvégzett jogharmonizáció okán szükséges kiegészíti az Szmtv. jogharmonizációs záradékát.

a 27.§-hoz

A Harmtv. és az Szmtv. 2007. július 1-jei hatályba lépése óta számos problémát vetett fel a két jogszabály egymáshoz való viszonya. A Harmtv. egyértelműen kizárja alkalmazhatóságát a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetében, kivételt ez alól kizárólag a harmadik országbeli állampolgár családtag EK letelepedési engedélye vonatkozásában tesz. Eljárási nehézség azon külföldiek esetében adódik, akik bizonyítottan

az Szmtv. hatálya alá tartoznak, azonban állampolgárságuk ismeretlen, vagy már elismert hontalanok.

Azon személyek, akik állampolgársága ismeretlen, vagy magukat hontalannak vallják, nem kérhetik a Harmtv. szerinti hontalansági eljárás lefolytatását, míg az elismert hontalanokat nem illetik meg a Harmtv.-ben szabályozott lehetőségek, többek között nem lehet őket úti okmánnyal ellátni, így a szabad mozgásukban korlátozva vannak.

a 28.§-hoz

A dublini rendeletek fogalmának meghatározása az újonnan beépülő 48/A. § - 48./C §-ok miatt szükséges.

a 29. §-hoz

A Harmtv. jelenleg nem rendelkezik arról, hogy a három hónapot meg nem haladó időtartamra beutazó és tartózkodó vízumkötelezett, illetve az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő állam állampolgáraként jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár keresőtevékenységet folytathat, amennyiben annak egyéb feltételeit (pl. munkavállalási engedély, munkaszerződés) is igazolni tudja.

a 31.§-hoz

A javaslat joggal való visszaélés eseteinek visszaszorítását célozza.

a 32-34.§-hoz

A jelenlegi szabályozás szerint a családi együttélés céljából, a tanulmányi célból kiállított tartózkodási engedély, valamint a nemzeti tartózkodási engedély érvényességi idejét illetően – függetlenül a kérelmező úti okmányának érvényességi idejétől – a hatóságnak nincs mérlegelési jogköre. A módosító javaslat azt célozza, hogy a tartózkodási engedély érvényességi idejét a hatóság az egyedi ügy összes körülményeit mérlegelve állapíthassa meg.

A tanulmányi célú tartózkodással való visszaélések megelőzését célozza a javaslat, miszerint a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a folytatandó tanulmányokhoz kellő nyelvismerettel rendelkezik.

a 35.§-hoz

A Magyar Köztársaság (nemzetközi kötelezettségeivel összhangban) önálló státuszt nyújt a hontalan személyeknek, azonban alapvető fontosságú, hogy e státusz érdemi tartalommal teljen meg. Tekintettel arra, hogy a hontalan státusz tipikusan határozatlan idejű, ezért indokolt a hosszabb érvényességű idejű tartózkodási engedély biztosítása a hontalanok részére.

A menedékjog iránti kérelmet benyújtó külföldiek számos alkalommal – többek között az egészségügyi ellátások jogosulatlan igénybevételével - visszaélnék az első alkalommal kötelezően egy évi érvényességi idővel kiadott humanitárius célú tartózkodási engedéllyel. A rövidebb időtartamra kiállított okmányok a jogosulatlan felhasználásokkal kapcsolatos visszaélések számának csökkenését eredményezhetné.

a 36. §-hoz

A javasolt módosítás a humanitárius célból történő beléptetés lehetőségeit jeleníti meg, függetlenül a tartózkodási idő hosszától tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabály a 13. § (2) bekezdésre történő utalás a három hónapot meghaladó tartózkodásra vonatkozik.

Az engedélyügyi eljárás okán kiadott ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás három hónapra történő kiadását gyakran nem indokolja semmilyen körülmény - pl. a jogorvoslati eljárás okán kiadott igazolás esetén - emellett gyakoriak az okmánnyal való visszaélések, ezért célszerű a törvényben kógens módon meghatározott időtartamtól való eltérést biztosítani a hatóság részére.

a 37.§-hoz

A jelenlegi szabályozás alapján a közbiztonsági szempontból veszélyes harmadik országbeli állampolgárok letelepedésből való kizárására nincs lehetőség, ugyanakkor ez egyes esetekben indokolt. A módosító javaslat a közbiztonságra veszélyes harmadik országbeli állampolgárok kiszűrését célozza egy határozatlan idejű státusz engedélyezése során.

Jogalkalmazási tapasztalatok szerint számos esetben a letelepedést kérelmezők bizonyítottan az engedély megszerzése érdekében közölnek hamis adatot, valótlan tény, vagy a hatóság megtévesztésére törekuszenek, azonban jelenleg ez csak engedély visszavonásának kógens oka, a kérelem elutasítását nem eredményezi.

A módosító javaslat ezen visszaélések kiszűrését célozza.

a 38. §-hoz

A Harmtv. 41. § (2) bekezdéséből elhagyott „beléptetését követően” szófordulat, mivel a gyakorlatban a Schengeni Határellenőrzési Kódex szerinti beléptetési eljárásra nem kerül sor, a harmadik országbeli állampolgár jogilag nem kerül beléptetésre, ténylegesen viszont a Magyar Köztársaság tranzit- illetve határterületén tartózkodik.

A 41. § (2) bekezdésében szereplő módosítási javaslat indoka a Harmtv. 43. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt kiutasítási okok módosítása.

a 39. §-hoz

A Visszatérési Irányelv nem ismeri az ország-elhagyásra kötelezés fogalmát, helyette hasonló tartalommal a kiutasítás kifejezést használja. A javasolt módosítás a Visszatérési Irányelvnek való megfelelést szolgálja. A jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat a hatóságnak az európai unió tagállamainak területéről ki kell utasítania. Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár az önkéntes távozást vállalja, ennek teljesítésére határidőt határoz meg a hatóság, mely kérelemre, vagy hivatalból a törvényben meghatározott esetben hosszabbítható.

Amennyiben a jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodásra a továbbiakban már nem jogosult, az idegenrendészeti hatóság a tartózkodását elutasító, vagy visszavonó döntésében kiutasítja a külföldit. Ilyen esetben a kiutasítással szemben a tartózkodást elutasító, vagy visszavonó döntéssel szembeni jogorvoslat során élhet a külföldi.

a 40. §-hoz

A Visszatérési Irányelv nem rendelkezik az önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendeléséről. Hazánk nemzetközi és európai uniós kötelezettségvállalásaira tekintettel, valamint a tapasztalatok alapján indokolt néhány esetben, így ún. köz-, és nemzetbiztonsági okokra, valamint a magyar állam által megelőlegezett költségek, a helyszíni, illetve szabálysértési bírság meg nem fizetése esetén önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése.

A (2) bekezdés a kötelezően elrendelendő kiutasítási okokat tartalmazza, ugyanis a Visszatérési Irányelv a kiutasítás kogens elrendeléséről rendelkezik a tagállamok területén illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokkal szemben.

Mivel a Visszatérési Irányelv alapján az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokkal szembeni szankciórendszer első lépcsője az önkéntes távozással elrendelt kiutasítás, indokolatlan fenntartani a c) pontban meghatározott, az ország-elhagyási kötelezettség nem teljesítése miatt történő kiutasítást.

Az e) és i) pontban meghatározott okok önálló beutazási és tartózkodási tilalmi okokká válnak, indokolatlan kiutasítási okként történő fenntartásuk.

a 41. §-hoz

A Harmtv. 43. § (1) bekezdés a)-b) pontjai alapján elrendelt önálló beutazási és tartózkodási tilalmak időtartamát az alapul szolgáló ENSZ BT vagy EU Tanácsi határozatokhoz célszerű igazítani. A módosítási javaslatban szereplő 43. § (1) bekezdés c)-e) pontjai alapján elrendelt önálló beutazási és tartózkodási tilalmak esetében célszerű a jelenlegi rendszer fenntartása, azaz az önálló beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az elrendelő idegenrendészeti hatóság határozza meg, mely legfeljebb három év lehet és a javaslattevő szerv javaslata alapján alkalmanként további három évvel meghosszabbítható.

a 42. §-hoz

A javasolt módosítás a Visszatérési Irányelvnek történő megfelelés érdekében szabályozza a kiutasítás mérlegelésének egyetlen lehetőségét, emellett meghatározza az unió tagállama által kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár kiutasításának szabályait, továbbá kiterjeszti a Harmtv. 42. § (2) bekezdésében foglalt kiutasítási korlátozást a családi kapcsolatára tekintettel tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra. A Visszatérési Irányelv a kiutasítás és az ahhoz kapcsolódó döntések ellen hatékony jogorvoslathoz való jog biztosítását írja elő. A Visszatérési Irányelv fenti rendelkezésének történő megfelelés érdekében az önkéntes távozással elrendelt kiutasítás esetén az önkéntes távozásra nyitvaálló határidő meghosszabbításáról hozott végzés ellen - figyelemmel a döntés végrehajtási jellegére – végrehajtási kifogás terjeszthető elő.

a 43. §-hoz

A javaslat indoka, a Visszatérési irányelvnek való megfelelés, miszerint a más EU tagállam által hozott kiutasító döntéseket el kell ismerni, azoknak csak a végrehajtására kell intézkedni.

a 44. §-hoz

A mérlegelési szempontok elhagyása a kiutasító határozat kötelező tartalmi elemei közül is indokolt. A módosítás a Visszatérési Irányelvnek megfelelően meghatározza a kiutasítást elrendelő határozat tartalmi elemeit.

A 46. § (3) bekezdés módosításával lehetőség nyílik a fővárosi/megyei bíróságok döntései elleni rendkívüli jogorvoslatra.

A kiutasító bélyegző elhelyezésére vonatkozó rendelkezést a Harmtv. jelenlegi szövege nem tartalmaz. Az új (4) bekezdésre tett javaslat ezt a hiányosságot kívánja pótolni.

a 45.§-hoz

A Visszatérési Irányelv alapján a kiutasítással együtt kötelezően beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni, ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt vagy a visszatérési kötelezettség teljesítésére nem került sor, vagyis kitoloncolás került elrendelésre.

Önálló határozat meghozatalára abban az esetben kerül sor, ha a harmadik országbeli állampolgár a kiutasító határozatban meghatározott határnapig nem hagyja el az európai unió tagállamainak területét, és erre tekintettel a hatóság elrendelte a kitoloncolását.

A bírói felülvizsgálat a Harmtv. 47. § (3) bekezdésében meghatározott önálló döntéssel elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom esetében történő kizárásának indoka egyrészt, hogy az önálló döntéssel elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom az idegenrendészeti kiutasításhoz kapcsolódó járulékos döntés, mellyel szemben a bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele szükségtelen, figyelemmel arra, hogy a harmadik országbeli állampolgár az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozatot bírósági felülvizsgálat iránti kérelemmel támadhatja. Másrészt bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele az önálló döntéssel elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom esetén indokolatlanul elhúzná az eljárást, figyelemmel arra, hogy a harmadik országbeli állampolgár ebben az esetben kétszer élhetne a bírósági felülvizsgálat lehetőségével.

A beutazási és tartózkodási tilalmat maximum 5 évre, köz-, illetve nemzetbiztonsági veszély esetén 10 évre lehet elrendelni.

a 46. §-hoz

Jelenleg a dublini eljárás nincs a Harmtv-ben szabályozva, ezt a hiányosságot igyekszik a módosítás pótolni.

a 47. §-hoz

A Ket. végrehajtási eljárásra vonatkozó rendszeréhez történő igazodás érdekében indokolt a bírósági kiutasítás végrehajtásáról végzés formájában rendelkezni és a végzéssel szemben a Ket. végrehajtási szabályai alapján végrehajtási kifogás előterjesztését lehetővé tenni. Ezt támasztja alá az is, hogy a bírósági kiutasítás végrehajtásáról hozandó közigazgatási döntés főbb tartalmi elemeit (kiutasítás mellékbüntetés, beutazási és tartózkodási tilalom időtartama) nem az idegenrendészeti hatóság határozza meg, hanem a bíróság jogerős és végrehajtható ítéletén alapulnak.

a 48. §-hoz

Jogalkalmazási tapasztalatok szerint - a menedékkérelemmel történő korábbi visszaélésekhez hasonlóan – a bíróság által jogerős és végrehajtható ítélettel kiutasított harmadik országbeli állampolgárok a bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtását a végrehajtásra halasztó hatályú, kiutasítási akadály megállapítása érdekében a büntetés-végrehajtási bíróhoz (a továbbiakban: bv-bíró) címzett kérelem többszöri benyújtásával próbálják elodáztatni.

A kiutasítás végrehajthatatlanságának megállapítására irányuló kérelemmel történő visszaélések megakadályozása érdekében indokolt az ugyanazon ítélet esetében történő kérelem benyújtások számát egy alkalomra korlátozni.

A büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 12. § (4) bekezdése ugyanis garanciális szabályként tartalmazza, hogy „*a büntetés-végrehajtási bíró az idegenrendészeti hatóság kezdeményezése alapján az ügyész indítványára, de legalább kétféleképpen megvizsgálja a kiutasítás végrehajthatóságát.*”

a 49. §-hoz

Indokolt a személyazonosság és a jogszerű tartózkodás megállapítása céljából már a kiutasítást előkészítő őrizet elrendelése esetén történő ujjnyomatvételezés, arra is tekintettel, hogy az őrizet egyik elsődleges célja is a személyazonosság és a jogszerű tartózkodás megállapítása.

Az Európai Közösségek Bizottságának határozata szerint a harmadik országok állampolgárai számára egységes, biometrikus adatokat tartalmazó okmányokat kell kiállítani, melynek tároló eleme tartalmazza a külföldi digitális arcképét, és ujjnyomatát. Erre tekintettel meg kell teremteni a jogszabályi alapot a kérelmek bevétele során a biometrikus azonosítók rögzítésére.

az 50. §-hoz

A Visszatérési Irányelv alapján a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolás végrehajtása céljából tartható őrizetben a harmadik országbeli állampolgár. Ennek a koncepciónak - kisebb pontosítással - a jelenlegi rendszer (kiutasítást előkészítő és idegenrendészeti őrizet típusok) megfelel.

A Visszatérési Irányelvnek történő megfelelést szolgálja a szökés veszélyének fogalmának definiálása a Harmtv. 54. § (1) bekezdés b) pontjában.

A Visszatérési Irányelvben foglaltak szerint az idegenrendészeti őrizet jelenlegi hat hónapos időtartamának további tizenkét hónap időtartammal történő meghosszabbítására lenne lehetőség az érintett harmadik országbeli állampolgár együttműködésének hiánya, illetve a hazatéréshez szükséges dokumentumok a származási országoktól való beszerzésének késedelme miatt.

A módosítási javaslat indoka, hogy a jelenlegi hat hónapos időtartam egyes harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának és állampolgárságának megállapításához nem elegendő.

Ezen kívül azoknak, az idegenrendészeti eljárás során menedékkérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgároknak az esetében, ahol a Met. 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kapcsolatfelvétel tilalma az állami üldöztetésre tekintettel fennáll, a jogerős és végrehajtható menedékjogi döntés meghozataláig a kiutasítás végrehajtása érdekében az

idegenrendészeti hatóság az idegenrendészeti őrizet időtartama alatt semmilyen intézkedést nem tehet.

Erre tekintettel indokolt a jelenlegi őrizeti időtartam további 6 hónappal történő emelése.

az 51. §-hoz

A Visszatérési irányelv alapján a kiskorúakkal szemben és kiskorú gyermekkel rendelkező családokkal szemben is elrendelhető végső intézkedésként őrizet, a lehető legrövidebb időre, a gyermek mindenképp felett álló érdekét elsődlegesen figyelembe véve.

Az új (2) bekezdés indoka, hogy a gyakorlatban több esetben előfordul, hogy a külföldi kitöltötte az őrizet maximális időtartamát, majd még a kiutasítás végrehajtását megelőzően szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt szabadságvesztés büntetésre és mellékbüntetésül kiutasításra ítélik. Szabadulását követően a bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtása érdekében szükséges lenne az őrizet újbóli elrendelése.

az 52. és a 62. §-hoz

A Visszatérési Irányelv alapján vagy az őrizet gyors bírósági felülvizsgálatát kell lehetővé tenni, vagy jogorvoslati jogot kell biztosítani a harmadik országbeli állampolgárnak az őrizetben tartás jogszerűségének bírósági felülvizsgálatára. Erre tekintettel szükségtelen az őrizet időtartamának bírósági meghosszabbítása mellett az őrizet elrendelésének jogszerűségét illetően bírósági felülvizsgálatot lehetővé tenni figyelemmel arra, hogy mindkét bírósági felülvizsgálatra a jelenlegi szabályozás alapján az őrizet elrendelésétől számított 72 órán belül sor kerül, így előfordul, hogy ugyanaz a bíróság ugyanazt az őrizetet kétszer is felülvizsgálja. A Visszatérési Irányelv hivatkozott rendelkezése alapján az őrizet időtartamának bírósági meghosszabbítása mellett elegendő a Harmtv. 57. § (3) bekezdésében meghatározott kifogás lehetővé tétele a 60-61. §-ban az őrizet végrehajtása során az idegenrendészeti hatóságnak előírt kötelezettségek elmulasztása esetén.

az 53. §-hoz

A konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény (kihirdetve az 1987. évi 13. tvrrel) 36. cikk 1. b) pontja alapján „amennyiben az érdekelt személy ezt kéri, a fogadó állam illetékes hatóságai kötelesek késedelem nélkül értesíteni a küldő állam konzuli képviselőjét, ha annak konzuli kerületében a küldő állam honosságával rendelkező valamely személyt letartóztattak, bebörtönöztek, előzetes letartóztatásba helyeztek vagy bármely más módon feltartóztattak.” Ezen kívül a kétoldalú konzuli egyezmények is feltételek nélküli értesítési kötelezettséget írnak elő a fogadó állam hatóságainak fogva tartás esetén.

az 54. §-hoz

A Visszatérési Irányelv alapján gondoskodni kell a kitoloncolásra váró családok elkülönített elhelyezéséről, továbbá az őrizetben tartott kiskorúaknak lehetőséget kell adni szabadidős tevékenység végzésére és biztosítani kell tartózkodásuk időtartama függvényében oktatásukat is.

az 55.§-hoz

A jelenlegi szabályozás alapján nincs lehetőség az őrizetben lévő tartásra és ellátásra fordított költségek őrizetesre történő terhelésére, így ezeket a költségeket a Magyar Köztárság viseli. A

tervezet szerint újonnan beépülő e) pont a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvényben már szabályozott rendelkezést állítja vissza.

A Visszatérési Irányelv „sürgősségi helyzetekben” nagyobb rugalmasságot biztosít a közigazgatási hatóságoknak. Eszerint ha a kiutasítandó harmadik országbeli állampolgárok „rendkívül nagy száma” „súlyos és előre nem látott terhet” ró az adott tagállam közigazgatási és bírósági kapacitásaira, a bírósági kontroll határideje kitolható, és a fogva tartási körülmények is eltérhetnek az előírtaktól. A tervezet a Visszatérési Irányelvnek való megfelelést szolgálja.

az 56.§-hoz

A módosítás a Visszatérési Irányelvnek történő megfelelést szolgálja.

az 57.§-hoz

A módosítási javaslat a kitoloncolás vonatkozásában a Visszatérési Irányelvnek történő megfelelést célozza, és biztosítja a hatékony jogorvoslathoz való jogot, figyelemmel a kitoloncolás végrehajtási jellegére, a kitoloncolásról hozott külön döntés ellen végrehajtási kifogás terjeszthető elő. A Visszatérési Irányelvnek történő megfelelés érdekében a Ket. általános szabályaitól eltérően a kitoloncolás ellen előterjesztett végrehajtási kifogásban a harmadik országbeli állampolgár kérheti a végrehajtás felfüggesztését. Ezen kívül a Visszatérési Irányelv által előírt, a kitoloncolás hatékony ellenőrzési rendszeréről történő gondoskodásnak való megfelelés érdekében utal a törvény arra, hogy a kitoloncolások végrehajtását az ombudsman, valamint az ügyészség a rá vonatkozó jogszabályok szerint ellenőrzi.

az 58.§-hoz

A biometrikus adatokat tartalmazó okmányok rendszerbe állítása miatt a harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzése során, biztosítani kell az eljáró szerv számára, hogy mind a határforgalom ellenőrzés során, mind mélységi ellenőrzés során a jogszerű tartózkodás és a személyazonosság hitelt érdemlő megállapítása érdekében az említett adatokhoz hozzáférhessen, és azokat értékelni tudja.

az 59.§-hoz

Gyakorlati tapasztalatok szerint rendkívül nagy számban fordul elő, hogy az alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekben tanulók, illetve hallgatók megszakítják tanulmányaikat, ugyanakkor az érvényes tartózkodási engedélyek - annak okán, hogy az engedély visszavonására jogosult hatóságnak nincs információja a jogviszony megszűntéről - nem kerülnek visszavonásra, és így visszaélésre adnak lehetőséget.

a 61. §-hoz

Jelenleg a külföldön rekedt hontalanként vagy menekültként elismert személyek részére, akik az úti okmányukat elvesztették vagy az megsemmisült, nincs lehetőség semmilyen visszatérésre jogosító okmány kiállítására. Ezt a helyzetet orvosolja a módosítás, és így a Magyar Köztársaság által elismert menekültek Magyarországra történő visszatérése biztosított.

a 63.§-hoz

A Ket. 2009. október 1-jén hatályba lépett módosítása hatályon kívül helyezte a méltányossági eljárásra vonatkozó rendelkezéseket, erre tekintettel szükségtelen a Harmtv. 90. § (1) bekezdésében utalni a méltányossági eljárás kizártságára.

a 64-65.§-hoz

A harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló a Tanács 2002. június 13-i 1030/2002/EK rendelete alapján a kishatárforgalmi engedély, a tartózkodási engedély, bevándorlási engedély, letelepedési engedély, ideiglenes, nemzeti, EK letelepedési engedély biometrikus adatokat tartalmazó tároló elemmel egészül ki, mely a birtokos arcképmását és ujjnyomatát tartalmazza. Ezért ezen adatok kezelésére a jogszabályi felhatalmazást meg kell teremteni.

a 66.§-hoz

Jogalkalmazási tapasztalatok alapján indokolt azon hatóságok körének kibővítése, akik részére az idegenrendészeti résznyilvántartásokból adat szolgáltatható.

Az Európai Parlament és Tanács vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló 2008. július 9-i 767/2008/EK rendeletnek (a továbbiakban: VIS- rendelet) 25. cikke csak arról rendelkezik, hogy amennyiben az adatok megőrzési idejére vonatkozó öt éves határidő előtt a kérelmező megszerezte egy tagállam állampolgárságát a kérelemfájlokat, illetve az ahhoz kapcsolódó és a kérelmezőre vonatkozó fájlokat a tagállamnak haladéktalanul törölnie kell a VIS-ből. Ez alapján tehát a VIS-rendelet az egyéb szakrendszereket érintően kötelezettséget nem tartalmaz.

a 67. §-hoz

Az Európai Parlament és a Tanács nemzetközi migrációra vonatkozó 862/2007/EK rendelete alapján a Hivatal és a KSH statisztikai adatszolgáltatásra kötelezett. Míg az Szmtv. lehetőséget ad arra, hogy a KSH számára az adatok személyazonosításra alkalmas módon kerüljenek átadásra, addig a Harmtv. nem biztosítja a teljes adatátvételt, ami megnehezíti az uniós adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését. A KSH – közvetve Magyarország – Unió irányába történő vándorlási statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítéséhez az Szmtv. 81. § (4) bekezdése, valamint a Harmtv. 108. §-a közötti harmonizáció megteremtése szükséges.

a 69.§-hoz

Az elvégzett jogharmonizáció okán a törvény pontosítja a Harmtv. jogharmonizációs záradékát.

a 70. §-hoz

A módosítás elsősorban az Eljárési irányelvnek való megfelelést szolgálja, továbbá megkönnyíti a nemzetközi bünyügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényben foglaltak alkalmazását. A jelenlegi szabályozás szerint ugyanis csak az az ország tekinthető

biztonságos harmadik országnak, amelynek területén a kérelmező átutazott, vagy tartózkodott. Emiatt, ha olyan ország kéri a kiadatását, amelynek a területén a kérelmező nem utazott keresztül, az nem tekinthető biztonságos harmadik országnak.

Amennyiben a családi kapcsolat nem áll fenn a származási országban, indokolatlan a lényegében automatikus elismerés. Amennyiben a házastárs esetében is fennállnak az elismerés feltételei, a saját jogán lehet menekült.

A Metvhr-ben kerül szabályozásra, hogy az értékelést a menekültügyi hatóság szükség esetén orvos-, vagy pszichológus szakértő bevonásával állapítja meg, amennyiben az eljárás alatt felmerül az, hogy elismerését kérő különleges bánásmódot igénylő személy lehet. A módosítás indoka, hogy az egyes sérülékeny kategóriákba sorolható személyek ne váljanak automatikusan különleges bánásmódot igénylő személlyé, hanem egyedi helyzetük értékelését követően minősülhessenek csak azzá.

Kísérő nélküli kiskorúak esetében az egyéni helyzet egyedi értékelése kizárólag azon körülmények megállapítására terjedhet ki, hogy a kiskorú kérelme benyújtásakor még nem töltötte be a 18. életévét, illetve hogy nem kíséri a felügyeletéért felelős nagykorú személy.

A menekültügyi hatóság dönt arról, hogy a kérelmező különös bánásmódot igénylő személy-e. Amennyiben e körülménynek a megállapítása különös szakértelmet igényel, a menekültügyi hatóság – a vonatkozó rendelkezések alapján – intézkedhet a megfelelő szakértelemmel rendelkező szakértő kirendeléséről.

a 71. §-hoz

A javaslat az áttelepítéssel (resettlement) analóg módon megvalósítja az áthelyezés (relokáció) kérdéskörének rendezését. A részletszabályok a Metvhr-ben kerülnek megalkotásra.

a 72. §-hoz

A jelenlegi jogszabályi környezetben az oltalmazottak a menekültekhez hasonlóan kedvezményesen honosíthatóak, ami az oltalmazotti jogállás ideiglenes – ötévente felülvizsgálandó – jellegére tekintettel indokolatlan.

a 73. §-hoz

Az új rendelkezés megfelel azon igénynek, mely szerint a menedékes okmánya biometrikus azonosítókat tartalmaz és ezt törvényi szinten kell szabályozni.

a 74. §-hoz

A „befogadási feltételek” kifejezés gyűjtőfogalomként jelenik meg. A rászorultsági elv érvényesül főszabályként az ellátások, támogatások megítélése során. A rászorultsági elv e szakaszban történő kimondása a jogalkalmazás könnyítését, a szabályok egyértelműbbé tételét célozza.

a 75. §-hoz

A tervezet a Befogadási irányelvnek történő megfelelést szolgálja, miszerint a tagállamok gondoskodnak a befogadásnak a kérelmezők egészségének megfelelő és alapszükségleteit kielégítő életszínvonalat biztosító anyagi feltételeiről.

a 76. §-hoz

A Met. 28. § (1) bekezdésének tartalma a módosítás által beépült a Met. 27. §-ba.

a 77. §-hoz

A Met. 29. § (1) bekezdésének tartalma a módosítás által beépült a Met. 26. §-ba.

a 78. §-hoz

A befogadási feltételek korlátozásának lehetősége alkalmat teremt arra, hogy a befogadási feltételekkel kapcsolatos szankciók kiszabása során az eljáró hatóság fokozottabban figyelembe vehesse az okozott sérelem mértékét és jellegét.

A Befogadási Irányelv nem tartalmazza követelményként, hogy a szabálysértésnek olyan súlyúnak kell lennie, amit szabálysértési, vagy büntető jogszabály is üldözni rendel, csupán egyetlen korlátot állít fel a szankcióval érinthető befogadási feltételek kapcsán azt, hogy a sürgősségi egészségügyi ellátáshoz mindenkor biztosítani kell a hozzáférést.

A menekültekre, oltalmazottakra vonatkozóan a kérelmezőkre megállapított szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Szükséges a mérlegelési szempontok beépítése a törvénybe, tekintettel arra, hogy a korlátozás, megvonás vagy megtagadás mértékéhez támpontot a Befogadási irányelv sem ad. A módosítás továbbá a jogalkalmazást is könnyíti a mérlegelési szempontok rögzítésével, ugyanakkor ezek taxatív felsorolása a jogalkalmazás lehetőségeit indokolatlanul beszűkítenék, amely által az egyéni körülmények nehezebben lennének figyelembe vehetők.

Indokolatlan felülvizsgálati kötelezettséget telepíteni a hatóságra tekintettel arra, hogy a döntések meghozatalakor a korlátozás vagy megvonás időtartamát eleve a cselekmény súlyára tekintettel határozza meg a hatóság.

a 79. §-hoz

A tervezet a hatósági döntés gyors végrehajtását szolgálja, a bírósági kontroll biztosítása mellett. Az eljárást lezáró érdemi döntéssel szemben előterjesztett jogorvoslati kérelem és a megvonás között eltelhet akár több hónap is, amely lényegesen megnehezítheti a bizonyítást.

a 80. §-hoz

A koherensebb szabályozás érdekében az eredeti 32. § rendelkezéseit tárgykör szerint két különálló §-ra bontja a tervezet.

A felülvizsgálati eljárásra a Ket. illetve a Pp. általános szabályai irányadók.

a 81. §-hoz

Az együttműködési kötelezettség tartalmának szabályozására a Metvhr-ben kerül sor.

a 82. §-hoz

Az esetleges kiutasítási eljárás hatékony végrehajtását biztosítja az, hogy a fogva tartott menedékkérők esetében a menekültügyi hatóság soron kívül hozza meg döntését.

a 83. §-hoz

A kérelmezők részére megfelelő tolmács biztosítása érdekében indokolt a hosszabb határidő meghatározása.

A hirdetményi közlésre a legtöbb esetben az eljárás megszüntetése során kerül sor az ügyfél ismeretlen helyre távozása miatt. Ebben az esetben nem tisztázott, hogy az ügyfél nemzetközi védelemre jogosult-e, így aggályos a potenciálisan üldözött személyek adatainak nagy nyilvánosság előtti (on-line módon történő) nyilvánosságra hozatala.

A személyes megjelenési kötelezettség előírása a felülvizsgálati szakaszban is indokolt. Erre a visszaélések megelőzése érdekében van szükség, mivel e nélkül mind az ügyfél, mind távollétében a jogi képviselője előterjeszhetné a felülvizsgálati kérelmet, ami pusztán az eljárás elhúzását célozná.

a 84. §-hoz

A Kvalifikációs irányelv alapján a tagállamban maradás joga csak az első fokú határozat meghozataláig illeti meg a kérelmezőt. Ettől eltérően a hatályos magyar jogi szabályozás - amely szinte kivételesnek tekinthető a tagállami joggyakorlatok között - két eljárás jogerős befejezéséig, és az esetleges kiutasításra felfüggesztő hatállyal ruházza fel a menedékjogi kérelmet, amely gyakorlatilag az illegálisan érkező kérelmező számára két-három éves jogszerű magyarországi tartózkodást eredményezhet. Ez a szabályozás amellelt, hogy jelentős és indokolatlan terhet ró a költségvetésre és a szociális ellátórendszerre, nagymértékben elősegíti a menedéjjoggal való visszaélést, amely sérti a közbiztonság megóvásához fűződő érdeket is.

A visszaküldés tilalmának fennállásáról nem csupán a menekültügyi hatóság hozhat döntést, hanem a bíróság is.

a 85. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a család fogalma rendkívül szűken meghatározott a Met-ben, indokolt a visszaküldés tilalmának vizsgálata kapcsán a gondoskodás nyújtására képes személyi kört tágan meghatározni, mivel a jelenlegi jogszabályi környezetben a tilalom fennállását kell megállapítani akkor is, ha kísérő nélküli kiskorú a hazájában megfelelő gondoskodásban részesülne.

Az országhagyási kötelezettség szerepeltetése indokolatlan a menedékjogi szabályozásban.

a 86. §-hoz

Indokolatlan a menekültügyi hatóság kötelezése a visszaküldési tilalom fennállásának vizsgálatára, ha – jellemzően a kérelmező rosszhiszemű magatartásának eredményeként – a származási ország nem állapítható meg. Ezen esetekben a vizsgálat érdemben nem folytatható le, az idegenrendészeti hatóságnak kell a származási ország kiderítése érdekében intézkednie a kiutasítási eljárásban.

a 87. §-hoz

Indokolt e szabályok kiterjesztése az ellátási, támogatási eljárásokra is. A Met. speciális jellegére, és az ügyfélkörre tekintettel indokolt a Ket. általános szabályaitól való eltérés.

Külön bírósági eljárás indulhat a visszavonó döntés ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem és az új érdemi döntés ellen benyújtott kérelem alapján is. Ez a bírósági eljárások felesleges megduplázódásához és az eljárás elhúzódásához vezet.

a 88. §-hoz

Gyakorlati problémát jelent a tolmács biztosítása, így indokoltabb a hosszabb határidő biztosítása. A határidő hosszabbítására annak érdekében van szükség, hogy megalapozott döntést lehessen hozni a nyilvánvalóan megalapozatlan kérelem és a visszaküldési tilalom kérdéskörében.

a 89. §-hoz

Indokolatlan a Magyarországon jogszerűen tartózkodó kérelmezők befogadó állomáson történő elhelyezése, ha lakhatásuk más módon megoldott. A kísérő nélküli kiskorúak gyermekvédelmi intézményben helyezendők el.

a 90. §-hoz

A tervezet az Eljárási irányelvvel és ezen keresztül a legtöbb tagállam gyakorlatával való harmonizációt szolgálja.

A nyilvánvalóan megalapozatlan kérelmek előzetes vizsgálati eljárásban történő elutasításának lehetősége jelentős mértékben megkönnyíti a jogalkalmazást azokban az esetekben, amikor egyértelműen megállapítható, hogy a kérelem csupán a menedékjog intézményével való visszaélést célozza. A gyors elutasítás – és a rövid időn belül lefolytatható nemperes bírósági eljárás – gyorsíthatja az eljárások lefolytatását, és költséghatékonyabbá teheti a menekültügyi eljárást. Ugyanakkor alaposabb tényállás-felderítést igényel a megalapozatlanság kérdése az előzetes vizsgálati eljárásban, ami az eddiginél hosszabb előzetes vizsgálati eljárási határidőt indokol, hiszen részletesebb meghallgatás, ország-információ beszerzése, illetve szakhatósági állásfoglalás kérése indokolt.

A módosítást indokoltá teszi a a gyakorlati tapasztalat, hogy a kérelmező ésszerű ok nélkül, adott esetben több éves magyarországi tartózkodást követően nyújtja be elismerés iránti kérelmét, vagy vízummal érkezett az országba, vagy illegálisan érkezett, de idegenrendészeti eljárás indult vele szemben, és azóta hosszabb idő eltelt.

Az Eljárási irányelvre tekintettel a menekültügyi hatóságnak minden esetben vizsgálnia kell, hogy a kérelmező menekültként, vagy oltalmazottként elismerhető-e.

a 91. §-hoz

A módosítás a kérelmezők együttműködési kötelezettség-szegését szankcionálja.

Az országelhagyási kötelezettség szerepeltetése indokolatlan a menedékjogi szabályozásban. Az eljárás folytatásának kérése indokolatlan és szükségtelen intézmény, amely ellentétes a Ket. hatékonyságra vonatkozó alapelvvel.

a 92. §-hoz

A tervezet az Eljárási irányelvnek való megfelelést szolgálja. Tekintettel arra, hogy a menekültügyi hatóság az előzetes vizsgálati eljárásban a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlanságáról – tehát az ügy érdekében – is dönt, indokolt az „érdemi eljárás” átnevezése „részletes eljárásra”.

Tekintettel arra, hogy a menekültügyi a nyilvánvalóan megalapozatlanság kérdéskörében a kérelmet érdemben vizsgálja, indokolt a döntés határozati formában történő meghozatala.

a 93. §-hoz

Indokolatlan a területen maradás jogát két jogerős elutasító döntésig engedélyezni. A módosítás szerinti korlátozás nem ellentétes az Eljárási irányelvben foglaltakkal, tekintettel arra, hogy a tagállamok az ismételt kérelmek esetében eltérhetnek az irányelv II. fejezetében foglalt alapelvek és garanciák érvényesítésétől. A szabályozás nem ellentétes a dublini rendelettel sem, hiszen az nem rendelkezik a területen maradás jogáról.

a 94. §-hoz

A módosítás indoka a nyilvánvalóan megalapozatlansági okok átültetése a jogszabályba.

a 95.§-hoz

A módosítás indoka, hogy a jelenleg hatályos szabályozás a Legfőbb Ügyészség megállapítása szerint is eltérő jogértelmezést tesz lehetővé, amely veszélyezteti a jogbiztonság követelményének érvényesülését. A részletes eljárásba bocsátott kérelmező esetén a kezdeményezés, illetőleg az őrizetből történő automatikus szabadításának kötelezettsége ugyanakkor – különös tekintettel a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztés büntetésből szabadult, és a bíróság által kiutasított külföldi ország területéről történő eltávolításának megghiúsulására – jelentős közbiztonsági kockázatokat hordoz. Sem a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi Genfi Egyezmény, sem az Eljárási irányelv rendelkezéseivel nem ellentétes, hogy azok a menedékkérők, akik illegálisan lépnek be az ország területére, idegenrendészeti őrizetben maradjanak a menekültügyi eljárás időtartamára.

A jelenlegi idegenrendészeti szabályozás alapján is van lehetősége a hatóságnak arra, hogy akár humanitárius megfontolás alapján történő mérlegeléssel döntsön a szabadságkorlátozás megszüntetéséről, ugyanakkor biztosított a köz-, és nemzetbiztonsági megfontolások

érvényesítése is. A menedékkérők számára járó, a befogadási irányelvből fakadó jogokat az őrizet végrehajtására szolgáló létesítményekben kell biztosítani.

a 96. §-hoz

A Metvhr. tervezett módosítása szerint valamennyi menedékkérellem előterjesztéséről tájékoztatást küld a menekültügyi hatóság az Alkotmányvédelmi Hivatal részére, szakhatóságként azonban az Alkotmányvédelmi Hivatal csak a részletes eljárásban vesz részt.

a 97. §-hoz

Tekintettel arra, hogy valamennyi kérelmet úgy kell tekinteni, mint menekült státusz iránti kérelmet, illetve formailag és a jogorvoslat szempontjából az oltalmazottként elismerő döntés is elutasítás, így csak a menekültként elismerő döntés esetében lehet a kérelmet megalapozottnak nevezni.

a 98. §-hoz

A módosítás indoka, hogy a védelem biztosítója nem csupán állam, vagy párt, hanem nemzetközi szervezet is lehet.

a 99. §-hoz

A módosítás indoka, hogy amennyiben a részletes eljárásban derül ki, hogy a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan, indokolt a megszüntetés lehetősége.

a 100. §-hoz

Az oltalmazottként elismerő döntés – a menekültstátusz szempontjából – elutasító döntés, így a jelenlegi jogszabályi szóhasználat pontosításra szorul.

a 101. §-hoz

A tervezet az Eljárási irányelv gyors bírósági felülvizsgálati követelményének való megfelelést szolgálja.

a 103. §-hoz

A jelenleg hatályos szabályozás csupán az eljárás lefolytatásának kötelezettségét írja elő, semmilyen részletszabályt nem rögzít.

a 104. §-hoz

Indokolatlan és a gyakorlatban kivitelezhetetlen a törvény személyi hatálya alá tartozó személyek esetében a menekültügyi nyilvántartásban a családi állapotban, foglalkozásban, iskolai végzettségben beálló változások átvezetése.

A tervezet az EUODAC-rendeletnek történő megfelelést szolgálja.

a 105. §-hoz

A módosítás indoka, hogy az ügyfél által a menekültügyi eljárás során a családi állapotára tett nyilatkozat gyakran nem egyezik a polgárok személyi adat- és lakcímnnyilvántartásában a családi állapotról vonatkozó bejegyzéssel. A módosítással kizárhatók lennének a visszaélések, illetve rövidülhetne az okmány kiállítása azáltal, hogy az értesítést a jegyző kapja.

a 106. §-hoz

A jelenleg hatályos szabályok szerint a menekültügyi hatóság döntésével szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában kizárólagos illetékességgel a Fővárosi Bíróság jár el. A Met. 68.§ (3) bekezdése alapján a bírósági eljárás határideje 60 nap. A jogalkalmazás tapasztalatai szerint azonban a Fővárosi Bíróság jelentősen túllépi a részére meghatározott eljárási határidőt, amely azzal a következménnyel jár, hogy a kérelmezők ellátásának költségei megtöbbszöröződnek, emellett a befogadó intézményben tartózkodó kérelmezők körében az elhúzó eljárások miatt is nagy számban fordulnak elő rendkívüli események. Az illetékességi szabályok megváltozása azt eredményezné, hogy az ilyen ügyekben a megyei bíróságok járnának el, amelyek jelenleg is foglalkoznak idegenrendészeti ügyekkel, többek között döntenek a külföldiek kiutasításával és szabadság korlátozásával kapcsolatos kérdésekben, a jogalkalmazás tapasztalata szerint a jogszabályban előírt határidőn belül. Tekintettel arra, hogy a menedékjogot kérelmező külföldiek ügye ezzel több bíróság között kerülne megosztásra ez gyorsabb, hatékonyabb és költségkímélőbb eljárás lefolytatását eredményezné. Célszerű azonban a megfelelő felkészülés biztosítása érdekében három hónapos hatályba lépési időtartamot megjelölni.

a 107. §-hoz

A módosítás indoka, hogy egyes tanköteles korú gyermekek beiskolázására Magyarországra érkezésüket követően haladéktalanul nem kerülhetett sor. Előfordul az is, hogy a gyerekek nem voltak iskolaérettek, tanköteles koruk ellenére. A Befogadási Irányelv lehetőséget ad arra, hogy a tankötelezettség megkezdését a kérelem benyújtását követő három hónapig elhalasszák. A három hónapos halasztás lehetőséget ad arra is, hogy a gyermek jogi státusza rendeződjön, illetve körvonalazódjon tartózkodásának ideiglenes, vagy tartós jellege.

a 108. §-hoz

A módosítás indoka, hogy a Visszatérési Irányelv előírja, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban térítésmentesen kell biztosítani a szükséges jogi segítséget és/vagy képviselőt a tagállamokban illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak.

a 110. §-hoz

A módosítás indoka, hogy nagyszámban van olyan állampolgársági kategóriába tartozó idegenrendészeti őrizetes, akik esetében a személyazonosság megállapítása és a hazatérési okmány beszerzése az idegenrendészeti őrizet jelenlegi hat hónapos időtartama alatt nem kivitelezhető.

A Visszatérési irányelvre figyelemmel indokolt esetükben a hosszabb őrizeti időtartam alkalmazása.